

LICEUL TEHNOLOGIC AGRICOL
„NICOLAE CORNATEANU” TULCEA

Strada Isacei. nr. 104.

Tel: 0040240/534955. Fax. 0040240534701.

E-mail colagrtl@yahoo.com

*Diseminarea proiectului ROSE
"Educație pentru viitorul tău!"*

2017 - 2023

ECOUR

REVISTA LICEULUI AGRICOL “NICOLAE CORNĂŢEANU” TULCEA

Motto: “ Şi de tine depinde viitorul Planetei”

Nr. 6 - iunie 2023

ISSN 2360-3348

ISSN-L 2360-3348

Motto: "Școala înseamnă tinerețe perpetuă, căci cei ce învață acumulează tot timpul în plan spiritual, intelectual și material, deci sunt mereu tineri."

Șerban Dionisie Pompei

DIN SUMAR

1. <i>Managementul proiectelor cu finanțare externă - ROSE. Diseminarea rezultatelor proiectului</i>	dir. Cacencu Cristina	pag. 1
2. <i>Prezentarea generală a proiectului ROSE. Subproiectul "Educație pentru viitorul tău!"</i>	prof. Ciumacenco Caterina	pag. 3
3. <i>Activitatea remedială la disciplina limba și literatura română în contextul derulării proiectului cu finanțare externă - ROSE</i>	prof. Leon Sania	pag.22
4. <i>Activități remediale la disciplina limba și literatura română în contextul derulării proiectului cu finanțare externă - ROSE</i>	prof. Sciotnic Emanuela	pag.24
5. <i>Metode de învățare la disciplina matematică în contextul derulării proiectelor cu finanțare externă - ROSE</i>	prof. Sciotnic Marcel	pag.26
6. <i>Dezvoltarea interesului și a motivației în învățarea matematicii în contextul derulării proiectelor cu finanțare externă - ROSE</i>	prof. Nucă Ana Maria	pag.28
7. <i>Motivația școlară în pregătirea remedială la disciplina Biologie. Modalități de optimizare</i>	prof. Ifrim Luminița	pag.30
8. <i>Activități remediale la disciplina geografie în contextul derulării proiectului cu finanțare externă - ROSE</i>	prof. Chirilov Alina	pag.32
9. <i>Activitățile de consiliere școlară din cadrul subproiectului "Educație pentru viitorul tău!"</i>	prof. consilier școlar Zimbilschi Dorina	pag.34
10. <i>Cercul de teatru. Importanța activităților culturale în cadrul proiectului ROSE</i>	prof. Cacencu Cristina	pag.37
11. <i>Beneficiile exercițiilor fizice în dezvoltarea armonioasă a elevului de liceu prin intermediul jocului de fotbal</i>	prof. Ganea Ionuț	pag.39
12. <i>Dezvoltarea aptitudinilor sportive în cadrul proiectului ROSE. Șahul - un altfel de sport</i>	prof. Serdaru Cristina	pag.45
13. <i>Managementul firmelor de exercițiu în contextul derulării proiectelor cu finanțare externă: SC MIRAJ TOUR SRL</i>	prof. Ciobanu Beatris	pag.47
14. <i>Dezvoltarea competențelor antreprenoriale și financiare prin firma de exercițiu</i>	prof. Sciotnic Marcel	pag.49
15. <i>Responsabilitate și competență în asigurarea logistică și date statistice a Proiectului ROSE</i>	informatician Madar Sorin	pag.51
16. <i>Poveștile ca factor de dezvoltare emoțională la preșcolari</i>	prof. pentru învă. preșcolar Năstase Liliana	pag.53
17. <i>Evaluarea preșcolarilor</i>	prof. pentru învă. preșcolar Pelivan Anca Iuliana	pag.56
18. <i>Metodele interactive de grup și importanța lor în activitățile de povestire</i>	prof. pentru învă. preșcolar Rotaru Florentina	pag.60
19. <i>Modalități de realizare a educației socio-emoționale în grădiniță</i>	prof. pentru învă. preșcolar Iurco Mihaiela	pag.64
20. <i>Jocul ca element central al formării și dezvoltării intelectuale a preșcolarului</i>	prof. pentru învă. preșcolar Tacea Violeta	pag.67

COLECTIVUL DE REDACȚIE

Director: prof. Cacencu Cristina	Redactor șef: prof. Sciotnic Marcel	Redactor: prof. Leon Sania	Optimizare site: inf. Madar Sorin
--	---	--------------------------------------	---

Managementul proiectelor cu finanțare externă - ROSE.**Diseminarea rezultatelor proiectului****prof. Cacencu Cristina**

În cadrul proiectelor educaționale cu finanțare externă, beneficiarii au sarcina de a derula activități de comunicare a activității lor în cadrul proiectelor pe care le implementează cu fonduri atribuite prin Banca Mondială, precum și obligația de a întreprinde acțiuni concrete de diseminare și exploatare a rezultatelor proiectelor lor. **Diseminarea** înseamnă partajarea rezultatelor cercetării cu beneficiarii și partenerii din activitatea de proiect. Împărtășind rezultatele cercetării, se garantează contribuția proiectelor cu finanțare externă la realizarea scopului propus.

Scopul diseminării este de a asigura vizibilitatea maximă, accesibilitatea și impactul activităților proiectului. Activitățile de diseminare sunt incluse în propunerea de proiect încă de la început ca pachet de lucru dedicat pentru comunicare. Acestea sunt de evaluatorii care punctează propunerile de proiect, scorul privind calitatea activităților de diseminare ale proiectului fiind inclus în criteriul „impact”. Activitățile de diseminare sunt adaptate proiectului și gândite astfel încât să facă rezultatele proiectului vizibile și accesibile diferitelor părți interesate.

Activitatea de diseminare presupune întocmirea unui **Plan de diseminare**, incluzând:

- obiectivele activităților de diseminare;
- categoriile de audiență / grupuri țintă vizate de diseminare;
- descrierea activităților concrete ce vor fi întreprinse, specifice fiecărei categorii de grup țintă, precum și a instrumentelor / mijloacelor de diseminare ce vor fi utilizate;
- partajarea responsabilității, rolul și implicarea fiecăruia dintre partenerii proiectului în activitățile de diseminare;
- rezultatele preconizate;
- calendar orientativ pentru fiecare activitate.

Planul de diseminare al proiectului cuprinde:**1. Obiectivele planului de diseminare sunt:**

- **Promovare** - Informarea beneficiarilor direcți și indirecti și a partenerilor;
- **Informare** - Punerea la dispoziția diferitelor grupuri de public țintă a rezultatelor dezvoltate prin proiect;
- **Implicare** – Stimularea feedback-urilor referitoare la rezultatele intermediare ale proiectului de la diferitele grupuri țintă, în vederea ajustării și/sau validării acestora;
- **Exploatare** - Creșterea potențialului de exploatare a rezultatelor proiectului;

- **Construirea durabilității** - Asigurarea faptului că rezultatele vor fi susținute/exploatate după sfârșitul duratei de viață a proiectului.

2. Categoriile de audiență / grupuri țintă vizate de activitățile de diseminare sunt specifice tematicii proiectului și rezultatelor vizate de acesta.

1. Beneficiarii direcți;
2. Beneficiarii indirecti;
3. Partenerii.

3. Activitățile concrete de diseminare a rezultatelor proiectului:

A. Web-site-ul proiectului, este principala sursă de diseminare a rezultatelor curente ale proiectului.

B. Publicația aferentă proiectului. Aceasta cuprinde *publicarea de:*

ghiduri de bune practici, studii, articole, rapoarte, obținute pe baza rezultatelor proiectului.

C. Evenimente de diseminare. Acestea cuprind:

webinar-ii, workshop-uri, mese rotunde, brokeraje, târguri de profil organizate periodic, etc.

4. Rolul și implicarea partenerilor proiectului în activitățile de diseminare. Planul de diseminare stabilește clar care sunt sarcinile și responsabilitățile fiecăruia dintre parteneri de la organizarea și participarea la evenimente interne și externe ale proiectului, până la publicarea de articole și diseminarea de rezultate pe site-ul proiectului.

5. Calendarul tuturor activităților de diseminare trebuie să fie strâns corelat cu dezvoltarea rezultatelor în cadrul proiectului.

În concluzie, Liceul Tehnologic Agricol „Nicolae Cornățeanu” Tulcea este unul dintre liceele tulcene beneficiare ale unui grant în cadrul Proiectului pentru Învățământul Secundar / Romanian Secondary Education Project – ROSE . Subproiectul se numește : „**Educație pentru viitorul tău**”, grantul acordat este în valoare de 100.000 euro, iar implementarea sa de către liceu s-a realizat în perioada octombrie 2018 – iunie 2023. Rezultatele prezentului proiect sunt în articolele aferente acestui număr al revistei școlare "Ecouri", pentru fiecare activitate desfășurată în cadrul proiectului.

Bibliografie:

1. Unitatea de management al proiectelor cu finanțare externă

Proiectul privind Învățământul Secundar/Romania Secondary Education Project – ROSE

- Activități remediale și de tutoriat, București 2018. Sub coordonarea: Liliana Preoteasa

Managementul proiectelor cu finanțare externă - ROSE,**Subproiectul Educație pentru viitorul tău: 2018-2023****prof. Ciumacenco Caterina**

Liceul Tehnologic Agricol „Nicolae Cornățeanu” Tulcea este unul dintre liceele tulcene beneficiare ale unui grant în cadrul Proiectului pentru Învățământul Secundar / Romanian Secondary Education Project – ROSE . Subproiectul se numește : „**Educație pentru viitorul tău**”, grantul acordat este în valoare de 100.000 euro, iar implementarea sa de către liceu s-a realizat în perioada octombrie 2018 – iunie 2023.

ROSE este un proiect care își propune să contribuie la reducerea abandonului în învățământul secundar și terțiar și la creșterea ratei de promovare a examenului de bacalaureat. Proiectul, finanțat printr-un împrumut de 200 de milioane de euro acordat de Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, este implementat de către Ministerul Educației Naționale în perioada 2015-2022, cu prelungire în 2023 din cauza pandemiei COVID-19. Mai multe detalii sunt disponibile pe : <http://proiecte.pmu.ro/web/guest/rose>.

Obiectivul general al proiectului îl reprezintă

Creșterea ratei de participare și de promovare la examenul de bacalaureat a elevilor din clasele IX-XII/XIII de la **Liceul Tehnologic Agricol “Nicolae Cornățeanu” Tulcea** ca urmare a implementării unui program educațional la nivelul unității școlare, care să asigure progresul școlar al elevilor, prevenirea absenteismului și a abandonului școlar și formarea competențelor necesare creșterii gradului de retenție în primul an universitar.

Ținta strategică din PAS: Creșterea calității procesului educațional în TVET, prin asigurarea de șanse egale tuturor elevilor în vederea motivării acestora având drept scop reducerea ratei de abandon școlar și creșterea ratei de promovabilitate la examenul de bacalaureat, în vederea creșterii gradului de retenție în primul an universitar (pag. 51-52 din PAS revizuit).

Descrierea obiectivului general: Prin identificarea problemelor legate de absenteism, situația socio-economică a elevilor, lipsa preocupării pentru alegerea unei cariere, respectiv lipsa motivării pentru studiu, coroborat cu situația existentă la nivelul domeniilor funcționale se impun măsuri pe termen scurt - mediu - lung, ce corespund intervențiilor sistemice prevăzute prin proiectul ROSE. Creșterea calității actului educațional la nivelul unității noastre școlare va conduce la creșterea ratei de absolvire a liceului, prin **creșterea ratei de participare la examenul de Bacalaureat de la 64% (în anul școlar luat în studiu) la minim 70 % pe durata anilor de proiect,**

creșterea progresivă a ratei de promovabilitate la examenul de Bacalaureat de la 14% (în anul școlar luat în studiu) la aproximativ 22% (la sfârșitul celor cinci ani de proiect).

Competențele obiectivului general sunt în acord cu obiectivele specifice din Planul de Acțiune al Școlii, cu problemele identificate prin analiza SWOT și care sunt considerate prioritare în atingerea țintelor strategice.

Obiectivele specifice ale proiectului:

OS1. Implementarea unui sistem eficient și durabil de formare a competențelor cheie (limba română, matematică, biologie) pentru aproximativ 214 elevi din învățământul liceal de zi, de la Liceul Tehnologic Agricol "Nicolae Cornățeanu", pentru fiecare an de proiect, prin implicarea acestora în activități remediale, de consiliere și de sprijin, în vederea creșterii ratei de promovabilitate la examenul de Bacalaureat cu 8% până la rata de 22% în perioada 2018-2023 și creșterea gradului de retenție în primul an universitar.

OS2. Creșterea gradului de implicare a unui număr de aproximativ 214 elevi (115 elevi în 2023, ca urmare a prelungirii proiectului) în programe educaționale de sprijin pentru formarea de competențe cheie, de susținere a progresului școlar și de prevenire și reducere a absenteismului și abandonului școlar, ca urmare a organizării și derulării de activități extracurriculare, în perioada: 2018-2023.

OS3. Dezvoltarea unor resurse de învățare noi, pentru elevii din grupul țintă, prin crearea unor condiții de învățare optime, prin mijloace moderne (științifice și materiale) adaptate nevoilor de formare și orientare școlară a elevilor.

Beneficiarii direcți ai proiectului sunt toți elevii din clasele IX-XII învățământ zi ai Liceului Tehnologic Agricol "Nicolae Cornățeanu" care vor lua parte la activitățile remediale, de consiliere, extracurriculare, prevăzute în proiect în perioada 2018-2023, aproximativ 214 elevi/an, în primii patru ani și 115 în anul cinci de prelungire a proiectului.

Grupul țintă este format inițial din 214 elevi din clasele a IX-a, a X-a, a XI-a, a XII-a, învățământ de zi de la Tehnologic Agricol "Nicolae Cornățeanu" Tulcea, respectiv 115 elevi din clasele terminale (a XI-a, a XII-a), în anul școlar: 2022-2023. Între beneficiarii direcți au fost incluși elevi din categorii dezavantajate: elevi cu cerințe educaționale speciale(2), elevi de etnie roma(1), elevi cu situație familială vulnerabilă (36) - familii monoparentale sau ambii părinți plecați în străinătate, elevi cu bursa medicală(1), elevi aflați în situație de risc educațional (55).

Beneficiari indirecți sunt toți profesorii școlii a căror muncă și devotament vor fi răsplătite printr-o rată de abandon scăzută, rată de absolvire și rată de promovare a examenului de bacalaureat crescută. Beneficiari indirecți sunt toți părinții elevilor, deoarece, prin intermediul

acestui proiect își vor schimba atitudinea față de școală și vor înțelege că familia este un factor esențial în educația fiecărui copil. De asemenea, rezultatele pozitive atinse pe parcursul acestui proiect vor crește popularitatea școlii și vor atrage mai mulți elevi (prin diseminarea experienței celor implicați în proiect). Beneficiarii indirecti pot fi considerați și reprezentanții agenților economici sau comunitatea locală, prin creșterea nivelului de școlarizare și o mai ușoară incluziune pe piața muncii.

1. ACTIVITĂȚI PEDAGOGICE ȘI DE SPRIJIN:

Activitățile de dezvoltare personală - cu elevii din grupul țintă au urmărit creșterea motivației acestora pentru învățare, analizarea posibilităților personale de dezvoltare, punerea lor în situația de a-și realiza un traseu educațional în cadrul căruia să realizeze o corelație între potențial, obiective și performanțe, să îi ajute să devină mai flexibili față de schimbările din viață și să le dezvolte competențe de asumare a responsabilității.

Activitatea de dezvoltare personală cu elevii s-a desfășurat constant pe parcursul celor patru ani/cinci ani de derulare a proiectului de către consilierul școlar prin valorificarea următoarelor instrumente: fișe de lucru, fișe test, chestionare, studii de caz.

Principalele activități pedagogice și de sprijin sunt:

Activitate de comunicare – s-a axat pe asimilarea de metode de comunicare în scris și verbală, pe cunoașterea de mijloace de preluare și transmitere a informațiilor. Competențele de comunicare dezvoltate vor fi utile nu doar în procesul de învățare, ci și în viața profesională și personală. Metode utilizate: teste de comunicare, jocuri, exerciții.

Activitate de orientare profesională – program care s-a concentrat pe ajutarea elevilor să-și formeze o imagine despre ceea ce doresc să devină în viitor, pe baza punctelor lor forte și slăbiciunilor lor. Elevii au avut ocazia să identifice propriile țeluri în urma analizei posibilităților și dificultăților profesiilor pe care și le închipuie ca fiind adecvate pentru ei.

Consiliere psihologică – psihologul școlar a oferit suport elevilor, în special în identificarea și eliminarea problemelor de adaptare, comportament și emoționale, în gestionarea situațiilor de stres. Beneficiarii activității au fost toți elevii cuprinși în proiect, cu accent pe elevii proveniți din medii defavorizate, împărțiți pe grupe, în funcție de tipul activității.

2. ACTIVITĂȚI REMEDIALE/PREGĂTIRE SUPLIMENTARĂ

- activități care au contribuit în mod direct la îmbunătățirea rezultatelor de învățare și de la examenul de bacalaureat.

Activitățile didactice remediale s-au organizat la disciplinele la care se susține examenul de bacalaureat: limba și literatura română, matematică, biologie, geografie și a implicat elevii din clasele IX-XII zi (diferențiat, pe niveluri de cunoștințe și pe clase), urmărind îmbunătățirea performanțelor școlare și creșterea gradului de promovabilitate a examenului de bacalaureat prin:

- individualizarea predării – învățării – evaluării pentru asigurarea progresului școlar;
- diversificarea strategiilor didactice;
- valorificarea creativității elevilor;
- asigurarea pregătirii suplimentare a elevilor pe tot parcursul grantului (cei cinci ani) conform unui program de pregătire.

La începerea sesiunilor de pregătire elevii au participat la o testare inițială a nivelului de pregătire în vederea stabilirii unui plan de remediere bazat pe necesitățile lor.

Activitățile au fost implementate pe durata a 5 ani, perioada de derulare a proiectului, resursele umane implicate în proiect fiind un număr de 6 cadre didactice de specialitate și un asistent manager/responsabil logistică.

Repartizarea activităților remediale pe ani de proiect, pe discipline și gradul de realizare până în prezent:

Anul de proiect	Nr. total de ore propuse	Anul de studiu	Disciplina				Nr. total de ore realizate
			Lb. română	Matematică	Biologie	Geografie	
2018 - 2019	648	IX	36	36	36	x	108
		X	36	36	36	x	108
		XI	72	72	36	36	216
		XII	72	72	36	36	216
2019 - 2020	648	IX	36	36	36	x	108
		X	36	36	36	x	108
		XI	72	72	36	36	216
		XII	72	72	36	36	216
2020 - 2021	648	IX	36	36	36	x	108
		X	36	36	36	x	108
		XI	72	72	36	36	216
		XII	72	72	36	36	216
2021 - 2022	648	IX	36	36	36	x	108
		X	36	36	36	x	108
		XI	72	72	36	36	216
		XII	72	72	36	36	216
2022 - 2023 prelungire	270	XI	36	36	36	X	108
		XII	36	36	36	54	162

5 ANI	2862		864	864	576	288	2862
-------	------	--	-----	-----	-----	-----	------

3. FIRMA DE EXERCITIU

- activitatea și-a propus să contureze o perspectivă de ansamblu a viitorului propriu în acord cu obiectivele proiectului, în scopul creșterii nivelului de cunoștințe și a stimulării interesului pentru studiu. Pașii de urmat vizează o percepere pozitivă a actului de educație și a școlii în ansamblu, o relație armonioasă cu membrii comunității și conștientizarea rolului fiecărui individ în puzzle educațional, o bună informare în rândul grupului țintă.

Contribuția mediului extern poate genera crearea unui mediu educațional cu porți deschise oricăror provocări venite să întâmpine nevoile de formare profesională adaptate nivelului psiho-intelectual al fiecărui beneficiar al proiectului. Prin antrenarea elevilor în activități comune cu agenții economici se urmărește reducerea abandonului școlar și crearea unor competențe practice, având ca finalitate îmbunătățirea situației școlare și integrarea pe piața muncii.

Activitățile s-au implementat în parteneriat cu membrii comunității locale pentru derularea stagiilor de pregătire practică și pentru completarea achizițiilor teoretice cu deprinderi reale la locul de muncă.

Resurse umane: 4 cadre didactice și 40 elevi aleși după următoarele criterii: frecvență 90% la cursuri; progresul școlar; participare 90% la activitățile pedagogice.

Resurse materiale: pentru desfășurarea activității au fost necesare: calculatoare/laptop/; spațiile și echipamentele din dotarea agenților economici parteneri, laboratoarele școlii, material și echipamente didactice din inventarul școlii.

Resurse logistice: asigurarea spațiilor/condițiilor necesare desfășurării activității/ acces internet.

Responsabilități: Coordonatorul proiectului a monitorizat activitatea desfășurată; Responsabilul cu achizițiile a aplicat procedurile pentru asigurarea suportului material necesar; Responsabilul financiar a răspuns de întocmirea corectă a bugetului și efectuarea plăților; Cadrele didactice au realizat activitățile propuse conform unui grafic, care a respectat obiectivele propuse și programul elevilor;

Activitățile s-au corelat între ele conform planului de acțiune întocmit de responsabilul de program pornind de la teorie la practică.

Beneficiarii sunt toți elevii din grupul țintă, iar beneficiari externi comunitatea locală.

În liceul nostru au funcționat în perioada: 2018-2022 două firme de exercițiu, în care au fost implicați în special elevii claselor a XI - a și a XII-a :

✓ **SEVEN IDEAS - S.R.L**

✓ **FOR YOU - S.R.L.**

Firmele au avut ca obiect de activitate valorificarea produselor de cofetărie și patiserie și produselor cosmetice. Ambele firme au participat la **TÂRGUL PROFESIOANAL-CONEXIUNI PARTENERIALE** organizat de **Liceul Tehnologic "Henri Coandă" Tulcea** - 31.05.2019, unde au obținut premiile I și III.

Începând cu anul școlar 2020 – 2021 și-au desfășurat activitatea două firme de exercițiu:

✓ **S.C - NOVA FASHION –S.R.L**

✓ **S.C – MISTICTEX – S.R.L**

În anul 2022 – 2023 a funcționat o singură firmă de exercițiu **S.C MIRAJ- S.R.L**

Firmele au avut ca obiect de activitate confecționarea și valorificarea produselor textile.

II. ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE – activități complementare

II.1 EXCURSII TEMATICE

Pe parcursul anilor de proiect, trimestrial sau la două trimestre, s-au organizat excursii tematice/vizite cu rol de valorificare a cunoștințelor de literatură, matematică, istorie, geografie, biologie sau chimie. Excursia/vizita au fost proiectate în integralitate de către elevii participanți la ea, sub coordonarea membrului echipei de management al proiectului responsabil de activitățile extracurriculare.

Activitățile extracurriculare sunt corelate cu obiectivul specific numărul 2.

Activitatea a valorificat factorul educativ în pregătirea elevilor în vederea atingerii scopului proiectului. Fiecare excursie a trecut prin mai multe etape de la identificarea locațiilor obiectivelor vizate și sarcinile elevilor, până la realizarea bugetului, a planului excursiei, desfășurarea ei și evaluarea rezultatului.

Resursele umane implicate au fost 4 cadre didactice din echipa de implementare a proiectului sub coordonarea membrului echipei de management al proiectului responsabil cu activitățile extracurriculare. În realizarea acestor activități s-au identificat trei etape distincte. Pentru etapa de documentare legată de locație, traseul ales, diferite obiective ce urmează să fie vizitate, oferta firmei de turism sau transport ale căror servicii au fost accesate. Pentru etapele de desfășurare a excursiei propriu-zise s-au menționat mijlocul de transport necesar deplasării spre și dinspre locația aleasă, cu mențiunea că aceste costuri ale deplasării au fost bugetate înainte ținându-se cont de următoarele: numărul de elevi și cadre didactice participante, costul deplasării, cazarea, masa, prețul билетelor pentru vizitarea obiectivelor turistice propuse.

Ultima etapă este cea a prezentării rezultatelor excursiei în text și imagini în cadrul unui întâlniri ulterioare a echipei de proiect.

Activitățile extracurriculare – excursiile au avut ca sarcină asigurarea suportului de încredere în sine necesar reușitei activității. În urma organizării de întâlniri au fost stabilite locațiile excursiei, obiectivele vizate și sarcinile pentru elevi.

Excursia tematică a fost prevăzută să se desfășoare o dată la două trimestre pentru fiecare an de proiect, pe durata a sau 1 zile sau 2 zile, locația excursiei urmând a fi stabilită în cadrul unor întâlniri prin consultare, ținându-se cont de bugetul alocat.

Beneficiarii activității au fost elevii din grupul țintă, selectați în funcție de prezența la activitățile propuse prin proiect, gradul de implicare, progresul realizat la învățatură la disciplinele cuprinse în planul remedial. Ei au proiectat, organizat și prezentat rezultatul excursiei cu excepția obținerii avizelor, sarcină care i-a revenit responsabilului cu activitățile extracurriculare din cadrul echipei de management al proiectului.

Până în anul 2021 s-au desfășurat două excursii tematice la Iași și Galați, unde au fost vizitate obiectivele turistice importante și universitățile din oraș, pentru orientarea profesională a elevilor din clasele a XII- a și recompensarea acestora pentru rezultatele școlare, participarea la activitățile remediale și activitatea acestora în cadrul firmelor de exercițiu.

II.2. CERCUL DE TEATRU

Scenetele de teatru au un rol important în dezvoltarea și educarea elevilor pe plan cognitiv, afectiv, moral, estetic, volitiv, fiind totodată un mijloc de socializare a acestora și de petrecere a timpului liber într-un mod organizat, civilizată.

- ✓ Crearea unui cerc de teatru este necesară în vederea dezvoltării capacității de percepere, înțelegere, observare, perseverare și explorare a simțului abstractizării și participării la viața culturală. Prin cultivarea gustului pentru teatru, se ajunge la valorificarea talentului elevilor, la cultivarea sentimentului de respect pentru munca celuilalt, de bucurie pentru munca individuală și în echipă.
- ✓ Acest gen de activitate stimulează elevii să socializeze, să-și stimuleze inteligența și creativitatea, teatrul educă prin oferirea unui câmp de acțiune și de afirmare a personalității, iar copilul are satisfacția exprimării conduitelor achiziționate și a vieții social - afective.
- ✓ Teatru este în concordanță cu obiectivul general al proiectului și cu obiectivele specifice, prin crearea de resorturi motivaționale pentru tinerii aflați în situații de risc de abandon sau cu deficiențe la învățatură.

✓ Implementarea activității va consta în crearea de ateliere de lucru prin care vor fi prezentate tehnici și metode non formale - teatru, teatru de improvizație și joc de rol.

Aceste metode și tehnici sunt potrivite pentru a explica și a înțelege atitudini și comportamente desprinse din cărțile școlare în concordanță cu programa de bacalaureat.

Resurse umane: 2 cadre didactice și 20 de elevi aleși după următoarele criterii: frecvență 90 % la cursuri; dețin burse sociale, de merit; situația școlară; participare 90% la activitățile pedagogice de sprijin;

Resurse materiale: pentru desfășurarea activității au fost necesare: recuzită, închiriere / de achiziționare costume, stație karaoke.

II.3. ACTIVITĂȚI SPORTIVE

Pe parcursul anilor de proiect, trimestrial sau la două trimestre, s-au organizat meciuri de pregătire cu rol de valorificare a cunoștințelor de tehnică, tactică, de regulament, de pregătire fizică generală și specifică. Pe plan intelectual pot fi desprinse cel puțin două direcții posibile și evidente: însușirea de către elevi a unor cunoștințe de bază din domeniile fiziologiei și igienei efortului fizic, a biomecanicii de execuție a actelor și acțiunilor motrice, psihologiei activităților motrice, metodicii educației fizice și sportului, toate aceste cunoștințe, transmise conform principiului accesibilității, asigură fondul de bază pentru cunoașterea științifică a practicării exercițiilor fizice. O altă contribuție la procesul direct de practicare a exercițiilor fizice este dezvoltarea unor trăsături și calități intelectuale foarte importante, cum sunt: atenția, memoria, creativitatea, imaginația, spiritual de observație, rapiditatea gândirii, generalizarea.

Competiția urmează să fie proiectată în integralitate de către elevii participanți la ea, sub coordonarea membrului echipei de management al proiectului responsabil de activitățile extracurriculare;

Activitățile extracurriculare sunt corelate cu obiectivul specific numărul 2: Creșterea gradului de implicare al elevilor în programe educaționale de sprijin pentru formarea de competențe cheie, de susținere a progresului școlar și de prevenire și reducere a absenteismului și abandonului școlar.

Meciurile au fost prevăzute să se desfășoare trimestrial pentru fiecare an de proiect, locați (sala sau terenul de sport) urmând a fi stabilită în cadrul unor întâlniri prin consultare, ținându-se cont de bugetul alocat;

Resurse umane: 2 profesori și 120 de elevi

Resurse materiale: echipamente sportive

Activitățile sportive s-au corelat cu activitatea de consiliere și dezvoltare personală a elevilor, având ca scop creșterea încrederii și a stimei de sine, necesare reușitei școlare, reducerii abandonului

și creșterii promovabilității.

Beneficiarii activității au fost elevii din grupul țintă, selectați în funcție de prezența la activitățile propuse prin proiect, gradul de implicare, progresul realizat la învățatură la disciplinele cuprinse în planul remedial.

În anul școlar: 2019-2020 s-a desfășurat o deplasare la Galați pentru susținerea unui meci de fotbal amical și a fost vizitată **Facultatea de Educație fizică și Sport din cadrul Universității Galați**.

În anii școlari următori: 2021 – 2022 și 2022-2023 nu s-au făcut deplasări din cauza condițiilor epidemiologice și nealocării tranșelor financiare la timp, în schimb au fost organizate competiții sportive pe plan local, între liceele din municipiu și județ.

III. ACTIVITĂȚI DE DOTARE

Dotarea cu echipamente a asigurat resursele materiale necesare desfășurării eficiente a activităților didactice și atingerea obiectivelor propuse.

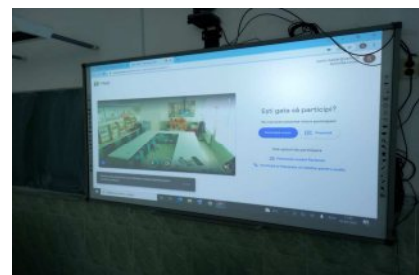
Activitatea a fost corelată cu obiectivul specific numărul 3.

Membrii echipei de redactare a proiectului în urma analizei de nevoi au identificat materialele necesare dotării unității în vederea derulării proiectului la standardele propuse. S-a întocmit o listă a materialelor și echipamentelor după cum urmează: copiatoare, toner, hartie xerox, videoproiectoare, calculatoare, recuzită teatru, costume teatru, echipamente sportive, consumabile.

Prin asigurarea bazei materiale necesare toate activitățile propuse în cadrul proiectului s-au putut desfășura în condiții optime deoarece toate au necesitat elaborarea de materiale.

Achiziția bunurilor materiale menționate mai sus s-a derulat pe parcursul celor 2 ani de proiect la sediul unității unde echipa de proiect a analizat ofertele primite de la agenții economici.

Aceste resurse materiale au fost utilizate de către elevii din grupul țintă al proiectului în cadrul activităților remediale, de consiliere și activităților extracurriculare.

Rezultatele obținute în cei **cinci ani** ca urmare a implementării activităților proiectului se prezintă astfel:

A. INFORMAȚII DESPRE PROIECT											
Titlul Proiectului (și după caz, acronimul)		„Educație pentru viitorul tău”									
Codul proiectului		789/SGL/R.II/02.10.2018									
Categorie grant		Mic ☐		Mediu ☒				Mare ☐			
Valoarea grantului (LEI)		451.290									
Valoarea cheltuielilor efectuate		85.120									
Valoarea cumulativă a cheltuielilor efectuate până la data raportării (LEI) - 30.09.2022)		181.889,87									
Suma redistribuită în anul V (lei)		158.870, 23									
Grupul țintă		Valoare estimată					Valoare realizată				
Numărul elevilor participanți în proiect		Anul 1:		214			212				
		Anul 2:		214			219				
		Anul 3:		214			215				
		Anul 4:		214			202				
		Anul 5:		115			120				
Numărul elevilor participanți în proiect, aparținând grupurilor dezavantajate		Anul 1:		95			95				
		Anul 2:		95			95				
		Anul 3:		95			95				
		Anul 4:		95			95				
		Anul 5:		35			35				
B. INDICATORI ATINȘI											
Denumirea indicatorului	Valoarea de referință	Valori propuse					Valori realizate				
		AN 1	AN 2	AN 3	AN 4	AN 5	AN 1	AN 2	AN 3	AN 4	AN 5
Indicatori de impact											
Rata de abandon a elevilor din anii terminali	14%	8	7	6	5	4	2,22	1,79	0	2	
Rata de abandon la nivelul liceului	14%	13	12	11	10	8	0,93	0,94	0,96	0,98	
Rata de absolvire a claselor terminale	64%	66	68	70	72	74	97,78	98,83	94,36	96	
Rata de participare la examenul de bacalaureat	70%	74	76	78	70	70	77,27	85,25	70	64,64	
Rata de promovare a examenului de bacalaureat la nivel de grup țintă	14%	16	18	20	22	22	23,24	41,31	19,23	36,59	
Indicatori de rezultat											
Elevii participanți la activități remediale de pregătire suplimentară la limba și literatura română, matematică, biologie, geografie.	100 %	100	100	100	100	90	98	94	87	85	
Elevii participanți la activități de consiliere, îndrumare și orientare în carieră.	100 %	100	100	100	100	95	100	95	93	95	
Elevii participanți la activități de dezvoltare a abilităților socio-emoționale.	100 %	100	100	100	100	100	95	93	92	90	

Prelungirea activităților proiectului ROSE în anul V (2022-2023) s-a făcut prin transferarea și redistribuirea sumelor necheltuite în cei patru ani de proiect din motive care nu au ținut de beneficiar:

- 1. Nealocarea banilor la timp pentru respectarea termenelor privind achizițiile, organizarea și desfășurarea excursiilor tematice, deplasărilor sportive;*
- 2. Creșterea prețurilor față de cele proiectate inițial pentru achiziții și activități extrașcolare;*
- 3. Proceduri de achiziție greu de aplicat (dificultate în găsirea unui număr suficient de furnizori interesați să participe la licitație).*

Suma redistribuită în anul V este de 158.870,23 lei

Echipa managerială a fost constituită din 3 persoane: coordonator, responsabil financiar, responsabil achiziții. Remunerarea acestora s-a făcut prin suplimentarea bugetului alocat echipei de management cu 5%.

Echipa de implementare a fost constituită din 12 cadre didactice: 4 cadre didactice pentru activitățile remediale, un consilier școlar/psiholog pentru activitățile de dezvoltare personală, 2 cadre didactice pentru activitățile de sprijin, 5 pentru activitățile extrașcolare și un asistent - manager, responsabil de întocmirea și transmiterea situațiilor statistice, încheierea actelor adiționale la contractele de muncă, fișelor posturilor și de arhivarea documentelor proiectului.

Grupul țintă a fost constituit în anul V din 115 elevi din anii terminali, clasele a XI-a și a XII-a, cursuri de zi, dintre care 35 elevi provenind din grupuri dezavantajate.

Obiective propuse:

Având în vedere prelungirea proiectului cu încă un an, accentul s-a pus în continuare pe progresul școlar al elevilor din clasele terminale, prevenirea absenteismului și a abandonului școlar și formarea competențelor necesare creșterii gradului de retenție la sfârșitul celor 5 ani de proiect. Procentul de promovabilitate la examenul de bacalaureat propus pentru anul V s-a menținut la 22 %, având în vedere rezultatele obținute în prima sesiune a examenului de bacalaureat 2022.

OS1. *Implementarea unui sistem eficient și durabil de formare a competențelor cheie (limba română, matematică, biologie, geografie) pentru aproximativ 115 elevi din învățământul liceal, clasele a XI-a și a XII-a, curs de zi, de la Liceul Tehnologic Agricol "Nicolae Cornățeanu", pentru anul V de proiect, prin implicarea acestora în activități remediale, de consiliere și de sprijin, în vederea creșterii ratei de promovabilitate la examenul de Bacalaureat de la 10,26 % în iunie 2022 (procent calculat prin includerea a 2 absolvenți promovați din seria curentă și 2 absolvenți din seria*

anterioară, ca făcând parte din grupul țintă, dintr-un număr de 39 candidați înscriși la examenul de bacalaureat) până la rata de 22% propusă pentru 2023 și creșterea gradului de retenție în primul an universitar.

OS2. Creșterea gradului de implicare a unui număr de aproximativ 115 elevi în programe educaționale de sprijin pentru formarea de competențe cheie, de susținere a progresului școlar și de prevenire și reducere a absenteismului și abandonului școlar, ca urmare a organizării și derulării de activități extracurriculare, în perioada 2022-2023.

Beneficiarii direcți ai proiectului în anul V vor fi toți elevii din clasele XI-XII, învățământ zi, ai Liceul Tehnologic Agricol "Nicolae Cornățeanu" care vor lua parte la activitățile remediale, de consiliere, extracurriculare, prevăzute în proiect în perioada 2022-2023, aproximativ 115 elevi.

Grupul țintă în anul V de prelungire a proiectului ROSE a fost format din 115 elevi din clasele a XI-a și a XII-a, cursuri de zi de la Liceul Tehnologic Agricol "Nicolae Cornățeanu". Între beneficiarii direcți au fost incluși elevi din categorii dezavantajate: elevi cu cerințe educaționale speciale (2), elevi de etnie roma(1), elevi cu situație familială vulnerabilă: familii monoparentale sau cu ambii părinți plecați în străinătate (12), elevi proveniți din familii cu venituri mici (20).

I.1. Activitatea de dezvoltare personală cu elevii s-a desfășurat constant pe tot parcursul anului școlar: 2022-2023, an de prelungire a proiectului, de către consilierul școlar prin valorificarea diferitelor instrumente de lucru. Psihologul școlar a oferit suport elevilor, în special pentru identificarea și eliminarea problemelor de adaptare, comportament și emoționale, în gestionarea situațiilor de stress. Pentru aceste activități au fost alocate 72 ore/an.

I.2 In anul V activitățile remediale s-au desfășurat doar cu elevii din clasele terminale, respectiv elevii claselor a XI-a și a XII-a, învățământ de zi, având în vedere că elevii din clasele terminale, de la învățământul seral nu au timpul necesar pentru a participa la orele de pregătire, majoritatea fiind angajați în câmpul muncii și în plus interesul acestora pentru susținerea examenului de bacalaureat fiind scăzut. Cei care au dorit să participe la orele de pregătire au fost acceptați, chiar dacă nu au făcut parte din grupul țintă.

În anul 2022-2023 în activitățile remediale au fost implicate 4 cadre didactice de specialitate, care au desfășurat în total 270 ore astfel:

- **la clasa a XI-a** - Limba și literatura română 36 ore, matematică 36 ore și biologie 36 ore;
- **la clasa a XII-a** - Limba și literatura română 36 ore, matematică 36 ore și biologie 36 ore, geografie 54 ore (disciplină de bacalaureat doar pentru elevii clasei a XII-a, profil Servicii),

L3 In anul V de proiect (2022-2023) a functionat o singură firmă de exercițiu - S.C MIRAJ- S.R.L, coordonată de 2 cadre didactice, în care au fost implicați 10-15 elevi aleși după frecvența la cursuri, progresul școlar, participare 90% la activitățile pedagogice.

Beneficiarii au fost toți elevii din grupul țintă, iar beneficiari externi comunitatea locală.

II.1. In anul V, va fi organizată o singură excursie, cu durata de 1 zi, în trimestrul al III-lea al, care va viza vizitarea obiectivelor turistice din județele limitrofe (Constanța, Braila sau Galați), fără cazare, având în vedere costurile ridicate și reticența agenților economici de a accepta procedurile de achiziție a serviciilor, conform acordului de grant și Ghidului de implementare.

Resurse umane: 2 cadre didactice și 15-20 de elevi aleși după următoarele criterii: frecvență la cursuri 90 %; burse sociale, de merit; situația școlară ; participare 90% la activitățile pedagogice de sprijin;

Celelalte activități extracurriculare (II.2 și II.3 din anexa 2) : cercul de teatru și activitățile sportive s-au desfășurat și în anul V, fiecare activitate fiind coordonată de către 2 profesori, care au desfășurat câte 36 ore pe an. Beneficiari au fost elevii din grupul țintă și din școală.

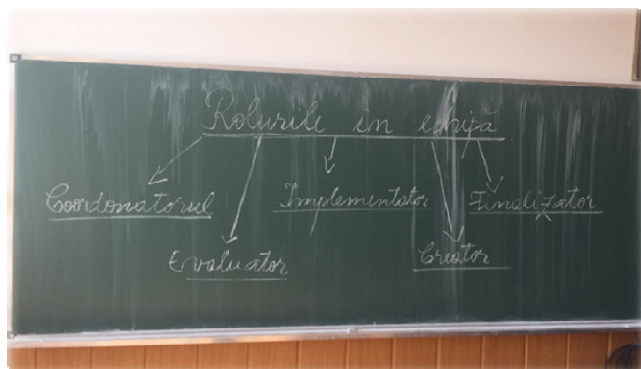
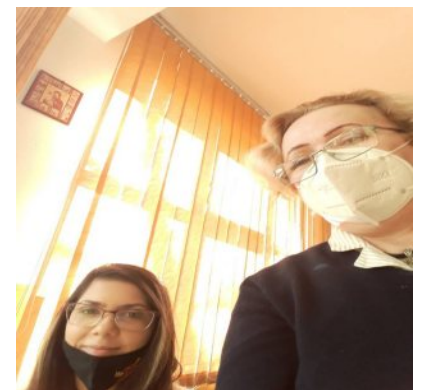
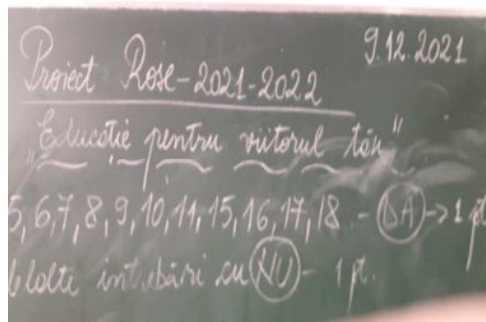
Pentru buna desfășurare a acestor activități s-au făcut achiziții de echipamente sportive și consumabile. Activitățile extracurriculare s-au corelat cu activitatea de consiliere și dezvoltare personală a elevilor având ca scop creșterea atractivității spre calitatea actului educațional.

Toate activitățile au fost propuse prin consultarea cadrelor didactice și a membrilor Consiliului de administrație, desfășurarea lor făcându-se conform graficului de activități, în perioada: octombrie 2022 – iunie 2023.

*Coordonator grant,
Ciumacenco Caterina*

ASPECTE DIN ACTIVITATEA DERULATĂ IN CEI 5 ANI DE PROIECT

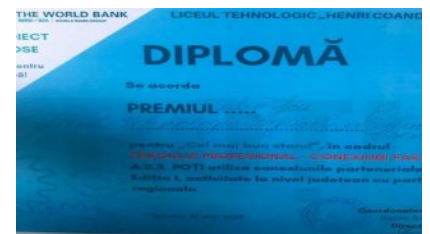
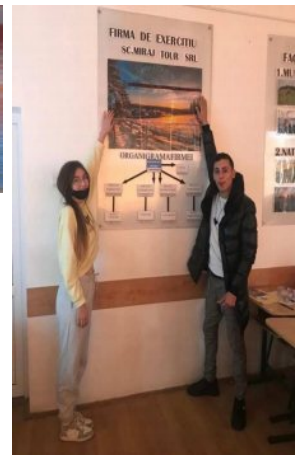
I.1. ACTIVITĂȚI PEDAGOGICE ȘI DE SPRIJIN

I.2. ACTIVITĂȚI REMEDIALE/PREGĂTIRE SUPLIMENTARĂ

I.3. FIRMA DE EXERCITIU

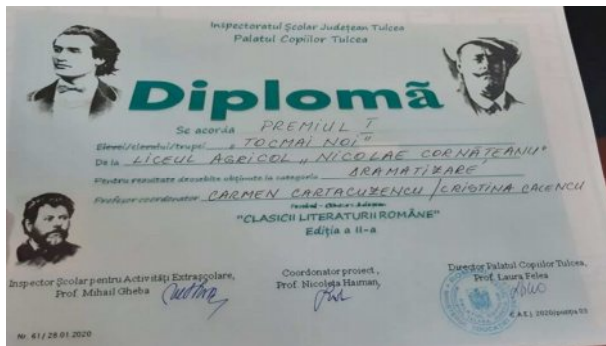
II. ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE – activități complementare
II.1 EXCURSII TEMATICE

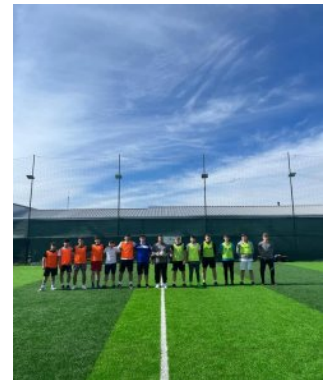
2.

II.2 CERCUL DE TEATRU - „Tocmai noi”

3. ACTIVITĂȚI SPORTIVE

**Activitatea remedială la disciplina limba și literatura română
în contextul derulării proiectului cu finanțare externă - ROSE**

prof. Leon Sania

Activitatea acestui proiect în anul școlar 2022-2023, anul cinci de proiect, a început în luna noiembrie după organizarea orarului și a claselor. La începutul sesiunilor de pregătire, elevii claselor a XI-a A și a XII a B pentru că au fost în încadrarea altui profesor până în acest moment au participat la o examinare a nivelului de cunoștințe asimilate la această disciplină de studiu în vederea stabilirii unui plan remedial bazat pe necesitățile lor, tot în această etapă au fost familiarizați cu modul în care vor efectua orele.

Activitățile de remediere au fost realizate pe un singur palier de data aceasta, ca modalitate de *intervenție pe termen scurt*, în vederea pregătirii și participării la examenul național de bacalaureat, având ca rezultat creșterea șanselor elevilor de a trece acest examen pentru elevii claselor a XI-a și a XII-a. În acest caz, intervenția presupunea antrenarea elevilor pe baza programelor de bacalaureat și familiarizarea acestora cu subiectele specifice probelor de bacalaureat.

Prezența la activități a fost constantă, în medie 82% din elevi au frecventat cursurile, mai mulți la clasele terminale unde interesul este crescut datorită necesității de a se pregăti pentru proba scrisă a examenului de bacalaureat.

Orele s-au derulat constant conform planificărilor realizate la începutul anului școlar, elevii au manifestat la început același interes față de activitățile derulate ca în fiecare an dar eficiența a fost ceva mai scăzută către mijlocul anului școlar având în vedere gradul redus de mobilizare al unora dintre ei care nu au mai luat în serios această formă de învățare.

În momentul de față activitatea se derulează în bune condiții iar orele de pregătire remedială se fac într-un ritm susținut fapt care a permis recuperarea materiei și trecerea la activitatea pe teste de antrenament pentru bacalaureat.

Rezultatele la simularea examenului de bacalaureat au fost destul de bune la una din clase, procentul de promovare a fost mulțumitor, notele obținute au fost așa cum ne-am așteptat, la această etapă unii elevi au reevaluat nivelul pe care l-au atins și au intensificat ritmul de învățare pentru a-și ridica media și a promova astfel examenul de bacalaureat. Acest lucru nu s-a întâmplat și la cealaltă clasă unde elevii sunt mai puțin preocupați de învățatură și au stagnat fiind greu de mobilizat pentru trecerea la un alt nivel de pregătire.

Dificultatea pentru toți participanții la activitatea instructiv educativă constă în mobilizarea și sincronizarea nivelului de cunoaștere al materiei pentru a ajunge la etapa de aprofundare. Reluarea de fiecare dată a aspectelor importante nu a dus decât la crearea unei curbe descendente în evoluția pregătirii elevilor.

În acest an școlar am încercat să ridicăm nivelul activității în acest proiect în măsura în care condițiile de lucru au permis-o, o clasă terminală are un nivel bun alta mai slab la învățatură prin urmare a fost foarte dificil să recuperăm din cunoștințele necesare elevilor din clasa mai slabă pentru a se prezenta la examenul de bacalaureat în așa manieră încât să promoveze proba la limba și literatura română cu o notă bună care să fie în măsură să-i ajute să-și mărească media obținută la examen.

Bibliografie:

1. Unitatea de management al proiectelor cu finanțare externă

Proiectul privind Învățământul Secundar/Romania Secondary Education Project – ROSE

- Activități remediale și de tutoriat, București 2018.

Sub coordonarea: Liliana Preoteasa, director UMPFE

**Activități remediale la disciplina Limba și literatura română
în contextul derulării proiectelor cu finanțare externă - ROSE**

prof. Sciotnic Emanuela

Pregătirea elevilor pentru dezvoltarea competențelor de comunicare indispensabile pentru orice tip de activitate profesională, implicit și pentru examenele naționale, a constituit și constituie o adevărată provocare pentru profesor. Cu atât mai mult, dacă în clasa are și elevi care solicită o atenție specială, pentru rezolvarea completă a problemei menționate anterior.

Studiul limbii și al literaturii romane are, de asemenea, o contribuție esențială la formarea unei personalități autonome a elevilor, capabile de discernământ și de spirit critic, apte să-și argumenteze propriile opțiuni, dotate cu sensibilitate estetică, având conștiința propriei identități culturale și manifestând interes pentru varietatea formelor de expresie artistică.

În ceea ce privește examenul de bacalaureat care este, înainte de toate, un examen de certificare, și nu de ierarhizare, profesorul de limba și literatura română caută să găsească soluțiile cele mai potrivite pentru a asigura reușita tuturor elevilor, atât la proba orală, cât și la proba scrisă, ținând cont de competențele lor de comunicare orală și scrisă dobândite, de capacitatea formată de a-și exprima punctul de vedere etc., care pot fi, deopotrivă, consecințe ale activității desfășurate de elevi pe parcursul anilor de școală, precum și rezultate ale activității didactice ale profesorului.

Achizițiile deficitare la disciplina Limba și literatura română creează premise de acțiune prompt și consecvent în vederea eficientizării procesului didactic. Activitățile de remediere sunt menite să apropie curriculumul predat, planificat, evaluat de curriculumul intenționat. Instruirea de remediere este implementată atunci când au fost identificați elevi care au nevoie de sprijin temporar, suplimentar pentru a îmbunătăți o competență/competențe conectate unui bloc de conținuturi de învățare sau a preveni problemele academice în curs. Obiectivul instruirii remediale este de a sprijini pe acei elevi care rămân mult în urma colegilor lor în ceea ce privește performanța școlară sau competențele de bază. Concluziile furnizate de evaluarea inițială sau cele sumative ale unităților de învățare sunt utilizate pentru stabilirea activităților de învățare remedială. În timpul orelor de curs, remedierea se realizează prin metode didactice variate, prin sprijin acordat de profesor. În urma evaluărilor inițiale au fost constatate următoarele deficiențe:

În ceea ce privește **subiectul I** s-au constatat următoarele deficiențe:

- Elevii nu au recunoscut genul literar în care s-a încadrat textul suport de la subiectul I;
- Confuzii între temă și motiv literar;
- Dificultăți în explicarea semnificației unei figuri de stil și în explicarea semnificației unei secvențe de text date;

- Dificultăți în identificarea trăsăturilor textului dramatic;

Dificultăți în formularea și susținerea argumentată a unui punct de vedere personal, la **subiectul II**;

- Respectarea structurii textului argumentativ;
- Conținut ideatic superficial.

În ceea ce privește **subiectul al III-lea**, s-au constatat următoarele deficiențe:

- Confuzii între curente literare, înțelegerea greșită a cerinței în legătură cu tema cerută;
- Mulți elevi nu au tratat subiectul al III-lea;
- Greșeli de exprimare și de ortografie;
- Incoerență în idei.

Demersurile didactice aplicate ca măsuri de remediere au constat în:

- Metode de învățare adaptate: fișe de lucru, metode didactice atractive, antrenarea tuturor elevilor;
- mai mare mobilizare a elevilor în vederea participării la pregătire;
- postarea pe platforma de învățare a școlii a unor variante de subiecte;
- procurarea de auxiliare didactice care conțin variante de subiecte;
- stabilirea unor programe de consiliere a elevilor.

În consecință, pregătirea elevilor pentru dezvoltarea competențelor de comunicare indispensabile pentru orice tip de activitate profesională, implicit și pentru examenele naționale, a constituit și constituie o adevărată provocare pentru profesor. Conform programei școlare, studiul limbii și al literaturii române are o contribuție esențială la formarea unei personalități autonome a elevilor, capabile de discernământ și de spirit critic, apte să-și argumenteze propriile opțiuni, dotate cu sensibilitate estetică, având conștiința propriei identități culturale și manifestând interes pentru varietatea formelor de expresie artistică.

Bibliografie:1. Unitatea de management al proiectelor cu finanțare externă

Proiectul privind Învățământul Secundar/Romania Secondary Education Project – ROSE
- Activități remediale și de tutoriat, București 2018.

Sub coordonarea: Liliana Preoteasa, director UMPFE

**Metode de învățare la disciplina matematică în contextul derulării
proiectelor cu finanțare externă - ROSE**

prof. Sciotnic Marcel

Privită în ansamblu, învățarea matematicii în ciclul liceal este orientată spre dezvoltarea unor structuri cognitive caracterizate prin capacitatea de a gestiona eficient informații, noțiuni, concepte matematice și strategii rezolutive care implică deprinderii de argumentare logică, demonstrare, analiză și sinteză a datelor.

La începutul oricărui capitol sau unitate de învățare care valorifică și dezvoltă cunoștințele studiate anterior este necesar să identificăm grupuri de elevi care au nevoie de remediere în legătură cu tema respectivă, cu utilizarea terminologiei sau a notațiilor specifice. Evaluarea inițială identifică nevoile formative și necesită reactualizarea cunoștințelor într-o secvență distinctă a unității de învățare.

Evaluarea inițială dată la începutul unității de învățare ne ajută să acționăm proactiv pentru că analiza rezultatelor elevilor la această evaluare ne oferă oportunitatea să identificăm cunoștințele și competențele care nu sunt operaționale și să selectăm acei elevi care trebuie să beneficieze de ajutor pentru recuperare. Astfel, putem să determinăm nivelul de dificultate de la care trebuie să începă procesul de învățare și putem contura - conceptual și procedural – ce înseamnă, de fapt, pentru acești elevi, recuperare sau dezvoltare. În absența acestei evaluări, proiectarea unității de învățare, fără a ști ce ancore informaționale și procedurale au elevii noștri și aflăm mult prea târziu că s-a produs o învățare fără efecte comportamentale măsurabile.

Deficiențele semnalate în urma testărilor inițiale:

- nu stăpânesc regulile de calcul și nu le aplică eficient în rezolvarea exercițiilor;
- nu citesc cu atenție textul problemei, chiar cerința problemei;
- fac afirmații nejustificate
- nu știu să utilizeze în exerciții noțiunile matematice;
- nu știu să aplice corect formulele de calcul;

Activități remediale propuse au constat în:

- alocarea de sarcini diferențiate de învățare;
- individualizarea actului învățării;
- identificarea și exploatarea potențialului fiecărui elev;
- folosirea mijloacelor de învățământ oferite de școală;
- folosirea metodelor moderne de predare (lucru pe grupe, perechi);
- adaptarea la stilul de învățare al elevilor.

Proiectarea și realizarea unei activități eficiente impune următoarele demersuri:

1. definirea clară a obiectivelor pedagogice/lecției;
2. elaborarea unui mod de desfășurare adecvat obiectivelor, conținuturilor și particularităților grupului/clasa/elev;
3. elaborarea instrumentelor de evaluare a randamentului școlar, apte să evidențieze progresul cât și dificultățile întâmpinate;
4. dirijarea învățării, astfel încât fiecare elev să-și valorifice potențialul de care dispune;
5. aplicarea instrumentelor de evaluare și obținerea informațiilor despre randamentul activității desfășurate;
6. reglarea pe baza datelor obținute: profesorul își poate regla activitatea prin analiza și înțelegerea cauzelor.

Privitor la activitățile didactice remediale la disciplina Matematică, acestea implică elevii din clasele IX-XII zi (diferențiat, pe nivel de cunoștințe și pe nivel de clase), urmărind îmbunătățirea performanțelor școlare și creșterea gradului de promovabilitate a examenului de bacalaureat.

La începerea sesiunilor de pregătire elevii participă la o examinare a nivelului de pregătire în vederea stabilirii unui plan de remediere bazat pe necesitățile lor. În aceste condiții, obiectivele specifice ale activităților remediale la disciplina matematică, se regăsesc printre obiectivele specifice ale proiectului: implementarea unui sistem eficient și durabil de formare a competențelor cheie la disciplina matematică, pentru aproximativ 214 elevi, prin implicarea acestora în activități remediale în vederea creșterii ratei de promovabilitate la examenul de Bacalaureat cu 8% până la rata de 22% în perioada 2017-2023 și creșterea gradului de retenție în primul an universitar.

Bibliografie:1. Unitatea de management al proiectelor cu finanțare externă

Proiectul privind Învățământul Secundar/Romania Secondary Education Project – ROSE
- Activități remediale și de tutoriat, București 2018.

Sub coordonarea: Liliana Preoteasa, director UMPFE.

Dezvoltarea interesului și a motivației în învățarea matematicii în contextul derulării proiectelor cu finanțare externă - ROSE

prof. Nucă Ana Maria

*"Dacă vrem să îl mobilizăm pe elev, să-l determinăm să depună un efort autentic,
trebuie să îl convingem că merită să-și bată capul cu tema pe care o are."*

(G.Polya, *Descoperirea în matematică*)

Rezultatele modeste ale unui elev pot proveni din lipsa de motivație pentru ceea ce învață. De obicei, rezultatele școlarității sunt evaluate doar în raport cu performanțele la examene sau concursuri școlare. Există însă și alte componente ale succesului școlar, care nu pot fi măsurate cu precizie, dar care sunt la fel de importante. Una dintre acestea este motivația pentru învățare.

Motivația cea mai bună provine din interesul elevului pentru tematica de care se ocupă. De aceea, este util să dăm o mai mare atenție alegerii, formulării și prezentării problemelor pe care le propunem. Pentru a deveni interesantă, o problemă trebuie să fie relevantă, din punctul de vedere al elevului. Ea trebuie să fie legată de activitatea cotidiană, să pornească de la un fapt cunoscut, familiar, sau să aibă utilitate practică. Este important și modul în care prezentăm problema: ea devine interesantă dacă este precedată de o utilitate practică sau de un paradox.

Un alt tip de motivare se poate obține prin implicarea elevului în rezolvarea problemelor. De exemplu, înainte ca elevii să înceapă să rezolve efectiv problema, îi determinăm să anticipeze rezultatul. În acest fel, puneți elevul în situația de a se angaja, într-un anumit fel, în rezolvare: prestigiul său depinde într-un fel de rezultat și, în acest fel, se va interesa activ de ceea ce se lucrează în clasă.

Ce atitudini dorim să formăm la elevi?

Școala nu urmărește doar formarea la elevi a unor abilități cognitive. Departate de a se diminua, rolul formativ al școlii vizează și dezvoltarea la elevi a unor valori și atitudini specifice, care pot să contribuie la integrarea socială a acestora. Programele școlare pentru învățământul obligatoriu sunt construite în jurul a patru obiective-cadru, detaliate în obiective specifice fiecărei clase. Prin obiectivele specifice, programele școlare în uz conturează și profilul de formare al absolventului de învățământ obligatoriu, în planul atitudinal. Astfel, este de dorit ca la absolvire elevul să manifeste:

- încredere în sine;
- obiectivitate;
- curiozitate față de nou;
- disponibilitatea de a aborda sarcini variate;
- spirit investigativ - explorativ;
- respect de sine și față de ceilalți;
- imaginație;
- flexibilitate;
- ingeniozitate;
- principialitate.

Pentru ca evaluarea și învățarea să devină eficiente și să conducă la un real progres școlar, este necesar ca profesorul să urmărească **îmbunătățirea** rezultatelor fiecărui elev, punându-i la dispoziție, prin **programul de pregătire**, în activităților remediale, seturi de activități adaptate nivelului de competență dovedit de acesta în cadrul evaluării curente și sumative.

Programul de recuperare se desfășoară în timpul orelor planificate în cadrul activităților remediale ale proiectului ROSE. Acest program constă într-o activitate orientată de către profesor în funcție de motivația copilului. Eficiența programului poate fi sporită prin implicarea în mod direct a familiei în supravegherea și susținerea activității copiilor.

Pentru a preîntâmpina eșecul școlar, elevii care se nu îndeplinesc nivelul minimal de atingere a standardelor și elevii care prezintă deficiențe în formarea anumitor competențe vor avea ca sarcini de lucru, exerciții axate pe formarea acelei competențe. Concret programul de recuperare constă în **atribuirea de sarcini de lucru adecvate** nivelului de competențe dobândite de fiecare elev prin învățare, nivel certificat în urma evaluării curente și sumative.

La începerea sesiunilor de pregătire elevii participă la o evaluare a nivelului de pregătire în vederea stabilirii unui plan de remediere bazat pe necesitățile lor. În aceste condiții, obiectivele specifice ale activităților remediale la disciplina matematică, se regăsesc printre obiectivele specifice ale proiectului: implementarea unui sistem eficient și durabil de formare a competențelor cheie la disciplina matematică, pentru aproximativ 214 elevi, prin implicarea acestora în activități remediale în vederea creșterii ratei de promovabilitate la examenul de Bacalaureat cu 8% până la rata de 22% în perioada 2017-2023 și creșterea gradului de retenție în primul an universitar.

Bibliografie:1. Unitatea de management al proiectelor cu finanțare externă

Proiectul privind Învățământul Secundar/Romania Secondary Education Project – ROSE
- Activități remediale și de tutoriat, București 2018.

Sub coordonarea: Liliana Preoteasa, director UMPFE.

<https://didactika.files.wordpress.com/2008/05/modul-recuperarea-ramanerii-in-urma-la-matematica.pdf>

***Motivația școlară în pregătirea remedială
la disciplina Biologie – modalități de optimizare***

prof. Ifrim Luminița

În contextul lumii de azi, dominată de expansiunea tehnologică în toate domeniile de viață, caracterizată de accelerarea ratei schimbărilor socio-economice, este esențială pregătirea tinerilor pentru a face față cerințelor actuale cât și unei societăți viitoare pe care putem doar să o întrezărim. Creșterea volumului de informații, uzura accentuată a cunoștințelor pune în evidență nevoia de adaptare a scopului și obiectivelor educației, a metodelor și mijloacelor didactice utilizate în demersul educațional.

Obținerea unor rezultate optime în pregătirea elevilor pentru examenul de bacalaureat este condiționată de motivația învățării. Principalul mecanism care orientează eforturile elevului de a se perfecționa prin învățare este motivația. Educația formulează noi cerințe tocmai spre a stimula dezvoltarea elevului. Experiența anilor de pregătire remedială în cadrul Proiectului ROSE a demonstrat acest lucru. Cu toate acestea, chiar dacă motivația este un factor central, esențial învățării, există și alte influențe care limitează performanța școlară. Elevii care vin din medii defavorizate, care sunt în situații vulnerabile (economic, social, medical) întâmpină dificultăți suplimentare în pregătirea școlară, de aici și rezultatele slabe pentru mulți dintre ei la examenul de bacalaureat.

Influența motivației asupra învățării este determinantă. Motivația interioară se caracterizează prin interes, încredere și duce la performanță școlară, creșterea perseverenței, a respectului de sine pentru elevi. Stimularea curiozității și interesului pentru cunoașterea universului biologiei este un mijloc de dezvoltare a motivației intrinseci, necesară pentru învățare. Utilizarea de mulaje, modele, atlase, resurse web facilitează înțelegerea cunoștințelor de biologie care au un caracter abstract și sunt dificil de asimilat pentru elevi. Analogiile, conexiunile cu noțiuni aparținând altor domenii, exemplificările cu caracter practic, s-au dovedit folositoare în dezvoltarea curiozității și motivației interne necesare învățării.

Vizionarea de videoclipuri care ilustrează funcții fundamentale ale organismului uman – circulația, respirația, mișcarea – au fost mijloace utile în captarea atenției și dezvoltarea curiozității ca factor declanșator al motivației pentru învățare.

Aprecierea eforturilor depuse de elevi, a progresului școlar, întăririle pozitive au fost de asemenea eficiente, motivatoare pentru elevi să persevereze în pregătirea lor școlară pentru proba la disciplina biologie.

De asemenea, pentru creșterea implicării în propriul proces de progres, a fost încurajată învățarea prin cooperare în activități pe grupe, însoțită de interevaluare și autoevaluare. Abordarea testelor de antrenament și rezolvarea lor la clasă, precum și a subiectelor date la bacalaureat în anii anteriori i-a motivat pe elevi să se autoevalueze, să își poată autoregla progresul în învățare, lucru reflectat în rezultatele obținute la bacalaureat la disciplina Biologie pe parcursul desfășurării Proiectului ROSE.

Bibliografie:

1. Unitatea de management al proiectelor cu finanțare externă

Proiectul privind Învățământul Secundar/Romania Secondary Education Project – ROSE
- Activități remediale și de tutoriat, București 2018. Sub coordonarea: Liliana Preoteasa

**Activitatea remedială la disciplina geografie
în contextul derulării proiectului cu finanțare externă - ROSE**

prof. Chirilov Alina

Geografia este o disciplină pentru care elevii optează cu interes pentru a o susține ca probă la examenul național de bacalaureat. În ultimii trei ani mulți dintre elevii Liceului Tehnologic Agricol Nicolae Cornățeanu au ales disciplina Geografie pentru proba E din cadrul examenului național de bacalaureat. În activitatea derulată de-a lungul timpului am observat că suporturile grafice și cartografice îi ajută pe elevi să capete și abilități de viață, cum ar fi orientarea în spațiu.

În primul an de proiect ROSE, 2018-2019, grupul țintă a fost alcătuit din 11 elevi. Activitatea a constat în recuperarea lacunelor din anii anteriori, în special lucrul cu harta mută. O parte dintre elevi au reușit să-și atingă obiectivele propuse, și-au perfecționat lucrul cu harta, au reușit să identifice unitățile de relief din România, statele UE, au deprins lucrul în echipă. Pentru mulți dintre ei a fost o provocare să participe la acest proiect.

În al doilea an de proiect, 2019-2020, grupul țintă a fost de 25 de elevi cu care am continuat activitatea din anul școlar precedent. Acest grup a manifestat un interes deosebit față de examenul național de bacalaureat. Au fost niște elevi foarte ambițioși, talentați și cu apetit de învățare. Am folosit ca tehnici de învățare: lucrul pe echipe, harta mută, testele de antrenament, auxiliare. Rezultatele au fost pe măsura așteptărilor. Am utilizat cu succes aplicațiile online [Seterra Online](https://www.seterra.com/), Omni Quiz și jocurile geografice de pe site-ul <https://www.geogra.ro> și [GEOGRAFILIA](https://www.geografilia.ro). Toate aplicațiile online au venit în sprijinul activității elevilor și chiar au fost pe placul lor în perioada de pandemie, fiind de un real ajutor pe viitor.

Imagini din anul școlar 2019 - 2020.

Anul trei de proiect 2020-2021 s-a desfășurat în condiții de pandemie, adică multe ore online, pe platforma Google Classroom. Am lucrat și în aceste condiții pe aplicațiile online, jocuri geografice, am parcurs teste de antrenament, am lucrat din culegeri și am utilizat hărți.

În ultimul an de proiect, 2022-2023, am realizat și pus în aplicare un plan de îmbunătățire a rezultatelor de la examenul de simulare cum ar fi:

- pregătirea suplimentară și diferențiată a elevilor cu performanță scăzută la simulare;
- analizarea individuală a rezultatelor simulărilor;
- aplicarea unor teste periodice în vederea verificării cunoștințelor acumulate;
- rezolvarea variantelor de subiecte propuse pentru examenul de bacalaureat.

Dintre toate activitățile desfășurate în cadrul proiectului, pe placul elevilor rămân jocurile geografice, hărțile interactive, competițiile pe teme geografice [Kahoot!](https://kahoot.com/), aplicații online:

<https://geogra.ro/ro/jocuri-geografice/romania/>,

<https://geogra.ro/ro/bacalaureat/subiecte-online-clasa-a-12a/test-de-antrenament-nr-6-2020/>

<https://geografilia.blogspot.com/2010/09/bac.html>

<https://geogra.ro/ro/jocuri-geografice/romania/subunitati-de-relief/>

Bibliografie:

1. Unitatea de management al proiectelor cu finanțare externă

Proiectul privind Învățământul Secundar/Romania Secondary Education Project – ROSE
- Activități remediale și de tutoriat, București 2018.

Sub coordonarea: Liliana Preoteasa, director UMPFE

Activitățile de consiliere școlară din cadrul subproiectului "Educație pentru viitorul tău!"

prof. consilier școlar Zimbiltschi Dorina

„Scopul educației este acela de a schimba o minte goală cu una deschisă.” (Malcolm Forbes)

Activitățile din cadrul proiectului ROSE în anul școlar 2022-2023, la clasele a XI-a și a XII-a au vizat dezvoltarea personală și consilierea psihologică.

Dezvoltarea personală au oferit soluții la problemele precum creșterea motivației elevilor pentru învățare, elaborarea proiectului de parcurs educațional și profesional al tinerilor, descoperirea sinelui și valorificarea aptitudinilor personale pentru a genera reușită școlară și profesională.

Adolescența este cea mai controversată perioadă ontogenetică din punctul de vedere al interpretărilor psihologice, pedagogice și sociale. Această etapă distinctă a dezvoltării umane este caracterizată de modificări profunde care amprentează semnificativ ființa umană, prin schimbări calitative și cantitative. Elevilor de liceu li s-a oferit în cadrul proiectului ROSE cadrul de dezvoltare pentru o serie de abilități non-cognitive, ca de exemplu autonomia, motivația intrinsecă, autocunoașterea, managementul timpului, care să încurajeze o comunicare deschisă, promptă, pozitivă, să creeze un climat care să asigure siguranță, validare emoțională și academică, interacțiune eficientă între toți participanții la actul educațional.

Activitățile de dezvoltare personală au avut un rol foarte important în formarea identității elevilor, în dezvoltarea relațiilor interpersonale și a abilităților transferabile. Am fost preocupată pentru starea de bine a elevilor. Am promovat: un concept de sine pozitiv și realist al elevilor, abilitatea de autocunoaștere, autonomie, abilitatea de comunicare, de management al resurselor, dar și de muncă în echipă. Toate acestea le-au permis elevilor să se înțeleagă pe sine și pe ceilalți, să empatizeze cu ceilalți, să fie toleranți și să construiască relații bune cu colegii lor și cu mediul extrașcolar, favorizând astfel o cultură care sprijină obiectivele educaționale, succesul academic, dar și dezvoltarea personală.

O provocare cheie a reprezentat-o formarea capacității de luare a deciziilor responsabile în rândul adolescenților. Ținând cont de specificul percepțiilor și raționamentelor lor, liceenii sunt adesea expuși unor comportamente de risc, dar mai ales presiunii pe care o exercită grupul social. Pe de altă parte, având în vedere faptul că maturitatea în gândire este un predictor valid al deciziilor responsabile, am sprijinit adolescenții prin mai multe modalități:

a. oferirea mai multor opțiuni la care să se gândească și din care să aleagă atunci când el ia o decizie;

b. explicarea modului în care emoțiile, fie ele pozitive sau negative, acționează asupra gândirii și comportamentului nostru .

Am sprijinit modelarea comportamentului altruist și de ajutorare a celorlalți, prin dezvoltarea gândirii laterale, încurajarea și exprimarea mai multor puncte de vedere.

Una dintre dimensiunile fundamentale ale motivației în teoria auto-determinării este nevoia de competență, a cărei dezvoltare poate fi favorizată de către adulți. Am sprijinit dezvoltarea autonomiei și a competenței în învățare, implicarea în învățare a elevilor, învățarea conceptuală, reușita academică și starea de bine.

Activitățile de dezvoltare personală au vizat și construcția identității ce a presupus dezvoltarea conceptului de sine (setul de credințe pe care adolescentul le are despre sine) și a stimei de sine (care se referă la cât de mult se apreciază pe sine adolescentul, cum se evaluează el ca individ). Deoarece această etapă de dezvoltare este prin excelență o etapă în care adolescentul se definește pe sine, încearcă să afle “cine este”, trebuie acordată o atenție deosebită nivelului de stimă de sine și imaginii corporale (schimbărilor fizice).

Dezvoltarea abilităților sociale și emoționale a fost realizată prin intermediul activităților specifice de autocunoaștere, bazate pe identificarea corectă și gestionarea emoțiilor, dezvoltarea empatiei, rezolvarea constructivă a conflictelor (managementul conflictelor și rezolvarea problemelor), cooperarea cu ceilalți (munca în echipă) etc.

Activitățile de consiliere psihologică s-au concentrat preponderent pe controlul factorilor psihologici implicați în sănătate și boală, autocunoaștere, consiliere pentru dezvoltare personală, prevenirea patologiei, precum și pe promovarea și optimizarea sănătății și a dezvoltării umane. Intervenția psihologică a vizat latura:

(1) preventivă/profilactică vizând reducerea riscurilor pentru apariția unor probleme emoționale și comportamentale;

(2) curativă, orientată pe modificarea mecanismelor psihologice responsabile de apariția și menținerea problemelor;

(3) de optimizare, orientată pe maximizarea potențialului persoanei, întărirea unei gândiri folositoare, exersarea unor abilități de comunicare eficientă etc.

În cadrul unei intervenții psihoeducaționale, adică a unei intervenții cu caracter preventiv și/sau de optimizare, am folosit mai multe tehnici și proceduri prin elevii au putut fi ajutați să gândească eficient, adoptând o filosofie de viață sănătoasă, capabilă de a susține emoții funcționale și comportamente adaptative.

În consilierea psihologică am folosit o serie de tehnici, precum restructurarea cognitivă și modificările comportamentale. Pe lângă abordarea directă a emoțiilor problematice, strategiile curative vizează și comportamentele dezadaptative frecvent asociate acestora. În intervențiile psihologice am folosit strategii de accelerare a comportamentelor dorite, precum și strategii de decelerarea

comportamentelor indezirabile . Acestea s-au concentrat pe:

(1) schimbarea antecedentelor comportamentelor prin:

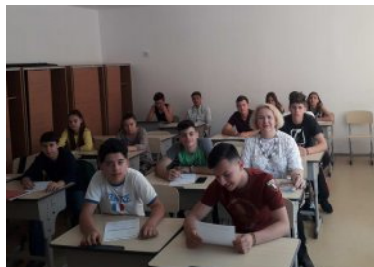
- a. controlul stimulilor interni și externi care amorsează comportamentul;
- b. extinderea cunoștințelor declarative și procedurale necesare producerii comportamentului;
- c. amorsarea gândurilor care susțin comportamentul;
- d. reguli care punctează consecințele dorite sau nedorite ale comportamentului, motivând astfel persoana;
- e. modificarea convingerilor de autoeficacitate (încrederea pe care persoana o are în propria abilitate de a realiza comportamentul).

(2) schimbarea consecințelor comportamentelor prin:

- a. controlul întăririlor pozitive, adică al recompenselor care însoțesc comportamentele dorite;
- b. controlul întăririlor negative, adică al penalizărilor care pot fi evitate prin producerea comportamentelor dorite;
- c. controlul pedepselor care însoțesc comportamentele nedorite;
- d. învățarea secvențială a unui comportament;
- e. modelarea sau învățarea comportamentului observând cum este făcut de o altă persoană.

În concluzie, activitățile de dezvoltare personală și consiliere psihologică din cadrul proiectului ROSE în anul școlar 2022-2023 au ajutat și susținut elevul să conștientizeze relația dintre calitățile personale, interesele și aspirațiile profesionale, traseul educațional, domeniile profesionale și piața muncii.

Cel mai important scop a fost rezolvarea unor probleme de natura emoțională sau interpersonală. Prin urmare, aceste activități au pus la dispoziție o serie de instrumente pentru a putea depăși dificultățile. Demersul activităților s-a centrat atât pe dimensiunea preventivă a tulburărilor afective și comportamentale, cât și pe cea a rezolvării de probleme, a dezvoltării și optimizării personale.

Bibliografie:

1. Unitatea de management al proiectelor cu finanțare externă

Proiectul privind Învățământul Secundar/Romania Secondary Education Project – ROSE
- Activități remediale și de tutoriat, București 2018.

Sub coordonarea: Liliana Preoteasa, director UMPFE

*Cercul de teatru.**Importanța activităților culturale în cadrul Proiectului ROSE***prof. Cacencu Cristina**

„Teatrul este o componentă extrem de activă în educația contemporană și dacă metafora cea mai potrivită lumii contemporană este aceea a ‘lumii ca teatru’ atunci înseamnă că procesul educațional trebuie, printre altele, să se bazeze pe această idee, pe care să reușească s-o deconstruiască, pe de-o parte, dar și să o re-construiască în diferite componente ale procesului de educație”, afirma profesorul Nicolae Manda, Rectorul Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L.Caragiale” (UNATC).

Prin teatru, adolescenții se înțeleg mai ușor pe sine, se eliberează de propriile anxietăți acumulate, dezvoltă abilități de comunicare și inserție socială, elaborează involuntar strategii de rezolvare a conflictelor; aduc propriile interogații în fața unei situații problematice și își cultivă libertatea de exprimare. În România, teatrul pentru adolescenți este într-o fază de efervescență creativă. Se poate vorbi de apariția unui cadru de cercetare și creație adaptat nevoilor adolescenților, de un număr consistent de trupe de adolescenți, de ateliere și programe destinate lor, de un număr în creștere de spectacole centrate pe problemele adolescenților.

Pentru a ne alinia noului trend crescător am inițiat împreună cu colega mea dna. Carmen Cartacuzencu, în cadrul unității școlare activitatea extrașcolară ”Cerc de teatru” prin proiectul ROSE, continuând tradiția și în anul V de proiect. Activitatea a fost extrem de plăcută de către elevi iar ideea de a apărea pe scenă a fost adânc îmbrățișată de către elevii înscriși la teatru. Noua postură de actori li s-a părut extrem de ofertantă.

Un actor nu este neapărat o persoană vie, poate fi o păpușă, principalul lucru este că expresivitatea acțiunii este transmisă privitorului, oferindu-i posibilitatea de a arăta emoții acumulate, deoarece tocmai pentru asta oamenii merg la teatru. Ideea lansării unei trupe de teatru în cadrul școlii a fost de bun augur dat fiind multitudinea de semnificații pe care teatrul o poate avea. În primul rând, acesta este locul, clădirea, unde au loc spectacolele și trăirile. Emoțiile pot fi foarte diferite, de la tristețe la bucurie, de la lacrimi la distracție furtunoasă, de la calm la furie. Dar, spre deosebire de cinema, de obicei niciun spectator nu rămâne indiferent, acest lucru se realizează prin magia comunicării live între spectator și actor.

Destul de dificil a fost alegerea rolului potrivit pentru fiecare elev dar numărul constant de participanți longevivi nu a creat probleme în selectarea participanților la cercul de teatru.

Elevii au reușit să-și inhibe emoțiile, să-și cultive simțul artistic, să lucreze în echipă, să între în pielea personajului, să se confunde și bineînțeles să se confrunte cu personajul.

Au fost abordate piese de teatru/texte diverse, în duet, în echipă, iar trupa de teatru ”*Tocmai noi*”

a reușit să-și câștige notorietatea. În acest sens au fost puse în scenă următoarele piese de teatru și scenete consacrate sau adaptări din cinematografia românească: "Portretul colegei de bancă" de Mircea Sântimbreanu, "Dl. Goe" de I.L. Caragiale, "Titanic vals" de Tudor Mușatescu, "Vizită" de I.L. Caragiale. Toată străduința copiilor, sub supravegherea mentorilor, a fost încununată de succes prin utilizarea recuzitei și costumelor de teatru care au făcut deliciu spectacolelor și reușita concursurilor la care am participat.

Ca o reușită a acestei activități putem spune cu mândrie că am reușit transformarea adolescenților, deseori debusolați, plictisiți sau blazați, în consumatori de teatru va avea ca rezultat definirea spectacolului de teatru în familie și societate ca o acțiune socio-culturală cu implicații în dezvoltarea cognitivă, afectivă și relațională a adolescentului.

Comunicarea cu adolescentul este de departe cel mai important instrument de educație de care trebuie să profite un cadru didactic. Teatrul va înlesni o legătură mai apropiată între școală și copil, ajutând cadrul didactic să înțeleagă copilului comportamentul și să-i ofere, ulterior, sprijinul pentru a se dezvolta armonios și a-și găsi echilibrul interior.

În concluzie, teatrul și comunicarea impun egalitatea. Toți suntem egali în fața comunicării, dar și în fața scenei. O egalitate nu egală uniformizării, ci integratoare în marea și infinita frumusețe universală... Avem nevoie de cuvinte! Avem nevoie de teatru!

Bibliografie:

1. Unitatea de management al proiectelor cu finanțare externă

Proiectul privind Învățământul Secundar/Romania Secondary Education Project – ROSE

- Activități remediale și de tutoriat, București 2018.

Sub coordonarea: Liliana Preoteasa, director UMPFE

**Beneficiile exercițiilor fizice în dezvoltarea armonioasă a elevului de liceu prin intermediul
jocului de fotbal din cadrul proiectelor cu finanțare externă – ROSE: 2018-2023**

prof. Ganea Ionuț

În acest articol, am hotărât să abordez beneficiile exercițiilor fizice asupra dezvoltării psihomotrice a tânărului de liceu prin activitatea jocului de fotbal. Exercițiul fizic este un act motric special și specializat, numit și gest motric, care se efectuează în mod sistematic și conștient, după reguli metodologice riguros științifice, pentru a fi îndeplinite obiectivele specifice unui tip de activitate motrică din domeniu (educație fizică, antrenament sportiv, activități competițional sportive, activități fizice recuperatorii, activități fizice de timp liber, etc.). Exercițiile fizice provin din actele motrice umane cotidiene, fără a fi confundate cu acestea. Ele au apărut și s-au perfecționat continuu în concordanță cu comanda socială. Clasele dominante practicau exercițiile în scopul pregătirii pentru luptă (pregătirea spartanilor). În orânduirile postfeudale, s-a menținut caracterul de clasă al practicării exercițiilor fizice, apar și exercițiile fizice fără legătură cu activitatea de producție, cu munca. Ele însă vizau, cu prioritate, pregătirea pentru muncă, dezvoltarea capacităților fizice ale oamenilor. În același timp, unele exerciții fizice vizau recreerea, destinderea oamenilor în timpul lor liber. Practicarea exercițiilor fizice, indiferent sub ce formă și urmărirea acestora în mod direct sau prin intermediul mijloacelor de comunicare, dezvoltă simțul estetic, simțul dragostei pentru gestul motric executat cu măiestrie, simțul gustului pentru mișcarea realizată prin contracția musculară. Indiferent de scop, efectele practicării exercițiilor fizice la nivelul educației fizice, se concretizează pe planurile dezvoltării fizice, corporale și capacități motrice generale ale indivizilor de diferite vârste, efecte de cele mai multe ori benefice pentru personalitatea executanților. Principalele elemente de referință, pentru idealul educației fizice, sunt și vor fi întotdeauna următoarele:

- Dezvoltarea fizică armonioasă;
- Calitățile motrice de bază (viteza, îndemânarea, rezistența, forța);
- Deprinderile și priceperile motrice de bază și utilitar-aplicative (mers, alergare, săritură, aruncare-prindere, transport de greutate, etc.);
- Deprinderile și priceperile motrice specifice unor probe și ramuri sportive, necesare pentru petrecerea utilă și plăcută a timpului liber;
- Cunoașterea, înțelegerea tehnicilor individuale sau de microgrup privind autoorganizarea, autoconducerea și autoevaluarea practicării exercițiilor fizice;
- Calități, trăsături și comportamente pozitive pe planurile moral, intelectual, estetic, tehnico-profesional, etc ale personalității umane.

Exercițiile fizice și sportul sunt mijloace permanente de păstrare a sănătății, de creștere a capacității de muncă și de prelungire a duratei vieții.

Ce influențe au exercițiile fizice asupra organismului?

Exercițiile fizice efectuate regulat supun în mod obligatoriu organismul la mișcare. Mișcarea la rândul ei intensifică toate activitățile din organism: circulația sângelui în plămâni și în celelalte organe, respirația, schimburile de substanțe nutritive la nivelul țesuturilor, procesele de excreție, de curățire a sângelui de substanțele vătămătoare rezultate din arderile celulare etc. Lipsa de mișcare îngreunează desfășurarea normală a proceselor biologice, fapt care se răsfrânge negativ asupra stării de sănătate și de rezistență a organismului față de agenții patogeni.

Prin mișcare se îmbunătățește nutriția țesuturilor și celulelor, ceea ce duce la creșterea și dezvoltarea organelor, la mărirea capacității lor funcționale. În primul rând, se îmbunătățește activitatea inimii. Mușchiul cardiac antrenat prin exerciții fizice regulate și de o intensitate crescândă, expulzează la fiecare sistolă mai mult sânge decât inima neantrenată. El nu obosește în timpul eforturilor fizice mai mari atât de repede ca mușchiul neantrenat și își revine mai repede la situația normală, după ce efortul a încetat. În al doilea rând, se ameliorează activitatea plămânilor. În timpul efortului fizic, plămânii respiră mai frecvent și mai amplu, pentru a acoperi necesitățile crescute de oxigen în mușchi. Așa cum inima trebuie antrenată pentru a face față eforturilor excesive, prin creșterea puterii de contracție a mușchiului cardiac și plămânii trebuie antrenați să respire mai puternic, să permită o ventilație mai mare pe unitatea respectivă de timp. Fără acest antrenament nu se pot efectua activități fizice grele, deoarece plămânii nu pot asigura cantitatea de oxigen crescută. Exercițiile fizice în aer liber, ca și ședințele speciale de antrenament, în cazul sportivilor, constituie mijloace eficiente de pregătire a aparatului respirator pentru noile sarcini la care trebuie supus organismul. Concomitent, prin mișcarea în aer liber se îmbunătățește compoziția sângelui, crește numărul globulelor roșii, care ajută la transportul oxigenului; crește și numărul unor globule albe care apără organismul de infecții.

Așa se explică de ce persoanele care fac mai multă mișcare în aer liber, practicând sistematic exercițiile fizice și sportul, se îmbolnăvesc rar sau fac forme ușoare de boală. Sub aspectul ținutei corporale și al dezvoltării aparatului locomotor, exercițiile fizice contribuie din plin la menținerea unei ținute corecte a corpului, care favorizează o bună funcționare a tuturor organelor, precum și o înfățișare zveltă și frumoasă. Mișcările corpului devin precise, agere și coordonate, iar forța de contracție a mușchilor crește. Lipsa de mișcare în aer liber, statul pe scaun la școală sau acasă, sau altfel spus – sedentarismul – predispune la îngrășare, ceea ce are un efect dăunător asupra sănătății și duratei vieții active. Nu trebuie să uităm influența benefică a exercițiilor fizice și a sportului practicat în aer liber asupra sistemului nervos. În creier, schimbul de substanțe nutritive este mai intens decât în celelalte

organe. În activitatea sa de coordonare a tuturor proceselor biologice și psihice, creierul consumă o cantitate mult mai mare de oxigen decât inima sau plămâni, organe care sunt mari consumatoare de oxigen. În felul acesta putem înțelege sensibilitatea extraordinară a țesutului nervos la lipsa de oxigen, manifestată prin scăderea capacității de lucru a creierului și apariția oboselii premature. Asigurarea aerului curat și a unui flux sporit de oxigen la creier este o condiție fundamentală pentru menținerea sănătății, în mod special la persoanele cu ocupații intelectuale (profesori, ingineri, psihologi, medici, economiști, contabili etc.), acestea realizându-se prin exerciții fizice și sport practicate în aer liber.

Exercițiile fizice au foarte multe beneficii. Exercițiile fizice vă pot ajuta la :

- Îmbunătățirea și menținerea stării de sănătate;
- Reducerea tensiunii arteriale, a colesterolului și a nivelului glucozei din sânge;
- Reducerea probabilității apariției unor boli cronice, cum ar fi diabetul, bolile de inimă și osteoporoză;
- Menținerea „în formă” a sistemului cardiovascular, menținerea mobilității, a puterii fizice și schimbarea în bine a stereotipului îmbătrânirii;
- Menținerea masei musculare și densității osoase;
- Menținerea unei greutate corporale adecvate și să scăpați de kilogramele în plus;
- Reducerea probabilității de a lua în greutate pe măsura înaintării în vârstă;
- Reducerea stresului și îmbunătățirea calității somnului.

Exercițiile aerobice ajută la :

- Scăderea colesterolului și a tensiunii arteriale;
- Creșterea rezistenței fizice;
- Eliminarea depozitelor de grăsime;
- Îmbunătățirea funcției pulmonare și cardiace;
- Reducerea sau menținerea greutății corporale;
- Îmbunătățirea tonusului muscular și corectarea posturii corporale;
- Echilibrarea și armonizarea formelor corpului;
- Antrenarea unor aspecte coordonatorii – ritmul și orientarea temporală, orientarea spațială, coordonarea între diferite segmente ale corpului;
- Eliminarea stresului;
- Un somn mai liniștit și mai odihnitor.

Rolul jocului de fotbal, reprezintă unul dintre cele mai importante mijloace ale educației fizice școlare, datorită atributelor sale de ordin instructiv-educativ. Punctualitatea și disciplina, respectul față de adversari, coechipieri, arbitri, antrenori/profesori, toate acestea le dezvoltă spiritul de organizare, dăruire pentru echipa clasei sau a școlii, rezistența fizică și psihică. Îndeplinirea sarcinilor școlare,

îmbinarea lor cu practicarea fotbalului în școală sau începutul unei activități de performanță, ordonează viața zilnică a elevului, îi conferă acestuia responsabilitate, seriozitate, creșterea personalității.

Fotbalul își aduce o contribuție deosebită la rezolvarea sarcinilor educației fizice școlare, prin conținutul complex de mișcări executate în situații permanent schimbătoare. Dintre aceste sarcini, pot fi amintite:

1. Întărirea sănătății;
2. Formarea unui bagaj de cunoștințe, deprinderi și priceperi motrice, utilizate cu mult succes în diverse condiții;
3. Îmbunătățirea calităților motrice de bază și specifice;
4. Dezvoltarea calităților morale și de voință;
5. Favorizarea proceselor de creștere;
6. Formarea capacității și obișnuinței de practicare sistematică a exercițiilor fizice;
7. Educarea calităților intelectuale.

Foarte importantă este influența pozitivă pe care fotbalul o are asupra motricității, influențând dezvoltarea calităților motrice generale și specifice:

- Viteza se dezvoltă sub toate formele ei de manifestare de reacție, de deplasare și de execuție. Aplicarea în joc a diferitelor procedee tehnice impune și dezvoltă unele forme de viteză de reacție: viteza de începere, fără pauză a unei noi acțiuni. Fotbalul dezvoltă și cuplul viteză-forță (detenta), nu numai în cazurile săriturilor, ci, și în toate acțiunile de joc.
- Îndemânarea se dezvoltă prin dinamismul caracteristic și necesar a deprinderilor tehnico-tactice și aplicarea lor în joc, în condiții de luptă și în funcție de situațiile spontane caracteristice desfășurării oricărui meci.
- Rezistența constituie baza pe care se manifestă toate celelalte calități motrice, conferind acestora calitatea de a fi integrative. Deci, prin însăși structura sa, fotbalul dezvoltă rezistența, atât în condiții aerobe, cât și anaerobe.
- Forța se dezvoltă la nivelul membrelor inferioare, în special la lovirea mingii cu piciorul și capul, pentru lupta corp la corp, în vederea intrării în posesia mingii (deposedare) și parțial la nivelul brațelor pentru aruncarea mingii de la margine.
- Motricitatea mai sus menționată, caracteristică acțiunilor tehnico-tactice din cadrul jocului, contribuie și la dezvoltarea deprinderilor motrice de bază (deprinderea de a alerga, a sări, opri, întoarce, arunca, pasa, lovi) a căror formare constituie un obiectiv al educației fizice școlare, acesta fiind un argument în plus, care atestă valoarea formativă a jocului de fotbal. Utilizarea fotbalului pe un teren cu dimensiuni reduse, oferă posibilitatea concretizării unei simbioze perfecte dintre nou și util, condițiile materiale simple și minimale pe care le solicită, precum și cunoștințele anterioare ale elevilor, contribuie la reușita instruirii.

Conform acestor concepții, fotbalul trebuie să se facă pornind de la acțiunile de joc, cu ajutorul

căroră se realizează fazele de atac și apărare, dar și de la jocul bilateral. De cele mai multe ori, elevii trec direct la jocul bilateral, dar trebuie menționat, faptul că, sunt situații în care, profesorul constată că în timpul exersării jocului sau a fazelor acestuia, elevii nu au bine însușit un anumit procedeu tehnic, ceea ce duce la frânarea desfășurării jocului. Atunci, se va trece la exersarea analitică a procedurii respective. În continuare, trebuie să se insiste pe învățarea și consolidarea deprinderilor motrice, necesare executării principalelor elemente tehnico – tactice, ceea ce în final, va duce la perfecționarea jocului bilateral.

Așadar, predarea fotbalului în școală, presupune parcurgerea unor etape și rezolvarea unor obiective instructiv-educative, cum ar fi:

- Obișnuirea cu mingea;
- Inițierea în elementele tehnico-tactice fundamentale ale jocului;
- Consolidarea deprinderilor motrice necesare executării elementelor tehnico-tactice fundamentale ale jocului;
- Învățarea, consolidarea și perfecționarea elementelor tehnico-tactice de bază în forma de manifestare specifică fazelor de joc ale modelului prevăzut pentru școală.

Potrivit opiniei lui Oerter (1970), percepția îndemânărilor motrice, precum și a performanței intelectuale a gândirii centralizatoare (închidere a minții) și descentralizatoare (deschidere a minții) , sunt dobândite, în mare parte, în cadrul acțiunilor motrice ale jocului.

La clasele de liceu, profesorul trebuie să mențină conținutul tehnologiei utilizate în clasele de gimnaziu, să continue preocuparea pentru consolidarea, automatizarea mecanismelor de bază ale principalelor procedee tehnice din joc prin standardizarea, obiectivizarea și modelarea instruirii. Structurile tehnico-tactice să fie modelate pe faze de joc, să fie din ce în ce mai grele, să le repete, exerseze, în condițiile de intensitate crescută (viteză) și în prezența adversarilor; să se organizeze cât mai multe jocuri (competiții) în care, elevii să-și valorifice capacitatea de generalizare și de aplicare a cunoștințelor, deprinderilor în practicarea jocurilor cu adversari.

An de an, la clasele de liceu, întâlnesc elevi cu un potențial motric specific jocului de fotbal, atât la băieți cât și la fete, căutând să îi angrenez în această activitate plăcută și utilă, atât la orele de educație fizică, la orele de pregătire cu specific fotbal (ansamblu sportiv), cât și la orele de activități sportive la disciplina fotbal, din cadrul proiectului ROSE, finalizând cu participarea la meciuri amicale cât și oficiale. Cum spuneam, în fiecare an, cu excepția perioadei pandemiei, când ne-au oprit activitatea, am participat cu elevii școlii noastre la competiții oficiale, Olimpiada Națională a Sportului Școlar, unde am obținut și rezultate bune și foarte bune, dar și la meciuri amicale cu diferite licee din municipiu și județ, încheind și parteneriate de protocol cu acestea.

În cadrul proiectului ROSE (pe durata de 4 ani + un an prelungire de proiect), am reușit să încheiem un parteneriat de protocol cu Liceul Economic „Virgil Madgearu” Galați, participând cu echipa de fotbal băieți la un meci amical, de pregătire, unde ne-am evaluat cunoștințele tehnico-tactice,

pe lângă acestea, elevii interacționând cu alți elevi din altă școală, dând dovadă de fair-play, stăpânindu-și emoțiile, autocontrol, pentru că, în rândul tinerilor, vedem de cele mai multe ori dorința de afirmare, de a câștiga!

În încheiere, doresc să vă reamintesc că, exercițiile fizice specializate au foarte multe avantaje în ceea ce privește dezvoltarea armonioasă a corpului, îmbunătățirea și menținerea unor parametri fiziologici. Dar înainte de toate este necesar să discutați cu medicul specialist despre starea voastră de sănătate și care este nivelul de exerciții fizice pe care le puteți efectua fără nici un fel de problemă.

Bibliografie:

1. Unitatea de management al proiectelor cu finanțare externă

Proiectul privind Învățământul Secundar/Romania Secondary Education Project – ROSE
- Activități remediale și de tutoriat, București 2018.

Sub coordonarea: Liliana Preoteasa, director UMPFE

2. Constantin Ploeșteanu, Zenovia Stan: „Metodica handbalului și fotbalului școlar” – îndrumar metodic, Editura Fundației Universitare „Dunărea de Jos” – Galați 2004

3. Dumitru Popitan – Gimnastica, atletismul și jocurile în școală – Editura SPORT-TURISM, 1975

4. Gh. Mitra, Al. Mogoș – Metodica predării educației fizice – Editura Stadion, 1972

5. IULIAN SĂVESCU – EDUCAȚIE FIZICĂ -ghid orientativ pentru titularizare, definitivat și gradul II Editura AiusPrinted, Craiova – 2009

6. Articol relatat de cdt-babes.ro, autor Florin Badea, profesor de sport www.fiislim.ro/2016/03/19/beneficiile-exercițiilor-fizice

Dezvoltarea aptitudinilor sportive în cadrul proiectului ROSE. Șahul, un altfel de sport

prof. Serdaru Cristina

”Șahul este un joc util și onest, indispensabil în educarea celor tineri.” – Simon Bolivar

Șahul este un „sport al minții” care de câțiva ani a prins un teren propice studierii ca disciplină opțională în școli, în clasele primare și gimnaziu. Pentru elevii de liceu pasionați de șah, care nu au avut această șansă, Proiectul ROSE prin activitățile sportive, a oferit posibilitatea studierii șahului într-o manieră mai puțin formală.

Din anul școlar 2019-2020 șahul a devenit parte a activităților sportive, alături de fotbal. Elevii care au ales să participe la activitate au fost motivați de curiozitate, pasiune pentru acest joc sau dorința de a-și testa capacitatea de joc. Dacă unii dintre elevi erau începători în ale jocului, câțiva dintre ei jucau acest joc în familie și cunoșteau doar parțial regulile, tacticile de joc.

De ce șah? Motivul alegerii acestui tip de sport este unul practic, elevii au nevoie să interacționeze pozitiv, să fie motivați să petreacă timpul liber într-un mod benefic, să învețe despre competitivitate, fairplay, strategie și autodisciplină. Studiile au demonstrat că jocul de șah are numeroase beneficii: îmbunătățește concentrarea; dezvoltă gândirea logică, stimulează memoria, susține calități precum răbdarea, voința, contribuie la dezvoltarea încrederii de sine, etc.

În cadrul Proiectului ROSE, din grupul țintă pentru activitățile sportive este format din 25 de elevi. Aceștia sunt distribuiți între cele două discipline: fotbal și șah. Unii dintre ei participă la ambele activități. La șah numărul elevilor participanți a fost în medie de 12.

Participarea unor elevi la concursuri școlare de șah în anul 2020 a fost susținută prin pregătirea suplimentară la șah din cadrul proiectului (locurile 4 și 5)

Aspecte din timpul concursurilor școlare

Vizita tematică

În perioada învățământului online și orele de șah s-au desfășurat tot în mediul online, partea teoretică, pe platforma Google Classroom a școlii și partea aplicativă pe site-uri precum Chess.com. iTeach, unde există și cursuri de formare online, gratuite.

Deoarece elevilor le plac poveștile, voi încheia articolul cu *legenda tablei de șah*, una dintre nenumăratele legende despre apariției jocului de șah.

Așa cum am auzit eu prima oară povestea, ea s-a întâmplat în vechea Persie. Dar putea să fi fost și în India sau în China. Oricum, s-a întâmplat cu mult timp în urmă. Marele vizir, principalul sfetnic al regelui, inventase un joc nou. El se juca cu piese mobile pe o tablă pătrată alcătuită din 64 de pătrățele roșii și negre. Piesa cea mai importantă era regele. Următoarea piesă ca importanță era marele vizir – exact ce ne-am putea aștepta de la un joc inventat de un Mare Vizir. Scopul jocului era capturarea regelui inamic, astfel că în persană jocul a fost numit shah-mat – shah pentru „rege”, shakmat pentru „moarte”. Moartea regelui. Cu trecerea timpului, piesele, mișcările lor și regulile jocului au evoluat; de exemplu, nu mai există un mare vizir, el s-a transformat într-o regină cu puteri încă și mai formidabile. (fragment din Miliarde și miliarde, Carl Sagan)

Bibliografie:

1. Unitatea de management al proiectelor cu finanțare externă

Proiectul privind Învățământul Secundar/Romania Secondary Education Project – ROSE
- Activități remediale și de tutoriat, București 2018.

Sub coordonarea: Liliana Preoteasa, director UMPFE

**Managementul firmelor de exercițiu
în contextul derulării proiectelor cu finanțare externă:
SC MIRAJ TOUR SRL**

prof. Ciobanu Beatris

Firma de exercițiu reprezintă o metodă interactivă de învățare pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, o concepție modernă de integrare și aplicare interdisciplinară a cunoștințelor, o abordare a procesului de predare-învățare care asigură condiții pentru probarea și aprofundarea practică a competențelor dobândite de elevi/ studenți în pregătirea profesională.

Firma de exercițiu "MIRAJ TOUR" și-a început activitatea în luna decembrie 2022, obiectul de activitate al acesteia fiind comercializarea produselor cosmetice. În cadrul firmei au activat 10 elevi din clasa a XII-a A (profil Economic). Elevii au prezentat interes pentru activitatea desfășurată, frecvența fiind 100%. Activitatea în cadrul firmei le-a permis elevilor să desfășoare în mod practic, activități din viitoarea lor ocupație, aceea de lucrător în activități economice:

Perioada	Activitatea desfășurată
Octombrie 2022	Diseminarea proiectului ROSE
Noiembrie 2022	Prezentarea noțiunii de firmă se exercițiu
Decembrie 2022	Prezentarea compartimentelor firmei–structura de bază
Ianuarie 2023	Prezentarea noțiunii de publicitate la nivelul FE
Februarie 2023	Prezentarea noțiunii de publicitate la nivelul FE în colaborare cu alte firme de exercițiu
Martie 2023	Prezentarea noțiunii de tranzacții financiare la nivelul FE cu alte firme de exercițiu
Aprilie 2023	Realizarea de tranzacții financiare la nivelul FE cu alte firme de exercițiu
Mai 2023	Prezentarea documentației personalului la nivelul FE
Iunie 2023	Prezentarea noțiunii de publicitate la nivelul FE în colaborare cu alte firme de exercițiu.

S-au realizat achiziții curente, completarea formularelor și a documentelor pentru tranzacții, administrarea unui depozit, realizarea de tranzacții de vânzări curente, asigurarea de documente specifice (pontaje, bonuri de casă, avize de funcționare), întocmirea și actualizarea fișelor de producție, administrarea documentelor și a formulelor financiar contabile, evidența financiar contabilă, întocmirea statelor de plată și plata salariilor.

În concluzie, elevii își formează deprinderi și abilități, își însușesc competențe cheie, cum ar fi capacitatea de a lucra în echipă, gândire interdisciplinară, competențe de comunicare și relaționare. Mai mult de atât, obțin abilități profesionale, flexibilitate necesară pe piața muncii și pot descoperi o afinitate față de un anumit loc de muncă. Competențele obținute pot determina reducerea perioadei de acomodare la locul de muncă, familiarizarea cu sarcinile înscrise în fișa postului, lucru benefic atât pentru angajatori cât și pentru viitorii angajați.

Echipa de proiect a firmei **SCMIRAJ TOUR SRL:**

Bibliografie:

1. Unitatea de management al proiectelor cu finanțare externă

Proiectul privind Învățământul Secundar/Romania Secondary Education Project – ROSE
- Activități remediale și de tutoriat, București 2018.

Sub coordonarea: Liliana Preoteasa, director UMPFE

**Dezvoltarea competențelor antreprenoriale și financiare prin firma de exercițiu
în contextul derulării proiectelor cu finanțare externă - ROSE**

prof. Sciotnic Marcel

FIRMA DE EXERCİȚIU (FE) reprezintă o **metodă interactivă de învățare** pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, o concepție modernă de integrare și de aplicare interdisciplinară a cunoștințelor, o abordare care asigură condiții pentru probarea și aprofundarea practică a competențelor dobândite de elevi în pregătirea profesională. Firma de exercițiu este potrivită pentru **dobândirea, verificarea și aprofundarea cunoștințelor comerciale**, formarea abilităților, a capacităților personale și a modurilor de comportament în toate domeniile din structurile întreprinderii, de la referent până la întreprinzător. Punctele forte ale firmei de exercițiu sunt abordarea practică și contactele cu mediul extern. Asemănător întreprinderilor din economia de piața reală, firmele de exercițiu se afla într-o relație de afaceri. Prin intermediul lor, angajații din firma de exercițiu ajung în contact cu cultura economică a partenerilor din țara și din străinătate.

Firma de exercițiu este modelul unei întreprinderi al cărei scop îl reprezintă învățarea. Modelul permite simularea activităților dintr-o întreprindere economică reală.

COMPETENȚE DIN FIRMA DE EXERCİȚIU:

- Dezvoltă și perfecționează competențe sociale (capacitatea de interacțiune, de rezolvare a conflictelor, spirit de echipă, responsabilitate, leadership);
- Dezvoltă și perfecționează competențe personale (flexibilitate, disponibilitatea de a învăța, spirit critic, creativitate, inițiativă);
- Utilizează tehnici de coaching (motivare, îndrumare, consiliere etc.) în activitatea curentă.

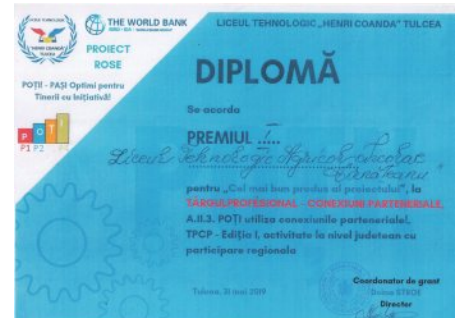
OBIECTIVE PEDAGOGICE:

- Să autoevalueze abilitățile antreprenoriale;
- Să realizeze planificarea calității proceselor și a calității produselor/serviciilor;
- Să aplice dispoziții legale în materie de practici comerciale.

În cazul de față, în perioada 2018-2020, sub îndrumarea prof. Fodor Monica și Sciotnic Marcel au funcționat două firme de exercițiu: **SEVEN IDEAS- S.R.L** având ca obiect de activitate valorificarea produselor de cofetărie și patiserie și **S.C - NOVA FASHION -SRL** având ca obiect de activitate confecționarea și valorificarea produselor textile.

Firma de exercițiu **SEVEN IDEAS- S.R.L** a participat în data de 31.05.2019 la **Târgul profesional Conexiuni Parteneriale** cu tema "**Poți utiliza conexiunile parteneriale!**", desfășurat la Liceul Tehnologic "Henri Coandă" din Tulcea, activitate la nivel județean, cu participare regională și a obținut **Premiul I** pentru cel mai bun produs al proiectului.

Firma de exercițiu **NOVA FASHION DESIGN** a participat în data de 03.06.2022 la **Târgul profesional Conexiuni Parteneriale** cu tema "**Poți utiliza conexiunile parteneriale!**", desfășurat la Liceul Tehnologic "Henri Coandă" din Tulcea, activitate la nivel județean, cu participare regională și a obținut **Premiul II** pentru cel mai bun produs al proiectului și **Premiul III** pentru cel mai frumos stand.

Activitatea firmelor de exercițiu își propune să contureze o perspectivă de ansamblu a viitorului propriu în acord cu obiectivele proiectului, în scopul creșterii nivelului de cunoștințe și a stimulării interesului pentru studiu. Pașii de urmat vizează o percepere pozitivă a actului de educație și a școlii în ansamblu, o relație armonioasă cu membrii comunității și conștientizarea rolului fiecărui individ în puzzle educațional, o bună informare în rândul grupului țintă.

În concluzie, în cadrul Firmei de Exercițiu elevii vor obține mai multe competențe de afaceri printre care putem menționa: elaborarea unui business-plan; elaborarea cercetărilor de marketing; elaborarea misiunii, obiectivelor, structurii organizației; elaborarea CV-urilor, scrisorilor de intenție, ordine de angajare, rapoarte de activitate; perfectarea actelor contabile.

Bibliografie:1. Unitatea de management al proiectelor cu finanțare externă

Proiectul privind Învățământul Secundar/Romania Secondary Education Project – ROSE
- Activități remediale și de tutoriat, București 2018.

Sub coordonarea: Liliana Preoteasa, director UMPFE

2. Firma de exercițiu - Curriculum pentru învățământul profesional tehnic - Elaborat în cadrul proiectului ECO NET "Educația antreprenorială prin Firma de Exercițiu"-2015

Responsabilitate și competență în asigurarea logistică și date statistice a Proiectului ROSE***informatician Madar Sorin***

Implementarea Proiectul ROSE (Romania Secondary Education Project), cu finanțare de la Banca Mondială, între 2018-2023, la Liceul Tehnologic Agricol „Nicolae Cornățeanu”, a necesitat organizare logistică și de date statistice, activitate pe care am desfășurat-o pe parcursul celor patru ani de la debutul proiectului.

Pentru un mai bun management al activității logistice am evaluat permanent nevoile elevilor și pe cele ale profesorilor angajați în proiect, corelându-le cu obiectivele generale ale proiectului, am realizat un sistem de informații sub forma bazelor de date, o rețea de comunicații și un schimb electronic de date, stabilind de asemenea prioritățile în funcție de realitățile de moment, școala în perioada online.

Astfel, am pus la dispoziție și am administrat resurse care să corespundă nevoilor, cerințelor unor activități educative de calitate, din Proiectul ROSE.

În acest sens asigurarea logistică a fost realizată sub două forme fundamentale: una prin care să optimizez un flux continuu de materiale suport, de informații, dar și coordonarea resurselor pentru realizarea tuturor activităților din cadrul proiectului ROSE.

În acest sens, am întreprins activități care au urmărit realizarea unei armonizări a timpului, spațiului și a mijloacelor materiale și didactice corespunzătoare. Astfel, a fost realizată o planificarea integrată, organizarea și controlul tuturor fluxurilor de documente și materiale, împreună cu fluxurile de informații legate de acestea, începând cu planurile de activitate, orare, fișele de activitate ale lecțiilor, foi de prezență, rapoarte de activitate lunare, restante, semestriale și anuale, condică și pontaj.

Calitatea de beneficiar al unei finanțări nerambursabile prin Banca mondială implică și obligația de a păstra și arhiva documentele create pe toată durata de viață a proiectului, în condiții de asigurare a integrității acestora și de evitare a distrugerii, degradării, sustragerii ori comercializării lor în alte condiții decât cele prevăzute de lege. De aceea, echipa de implementare a proiectului a urmărit ca documentele să fie păstrate și să fie mânduite în siguranță, pentru a evita pierderea sau deteriorarea lor. Este asigurată accesibilitatea la documentele produse în proiect, datarea și arhivarea corectă a lor pentru a garanta o pistă de audit corespunzătoare verificărilor efectuate de autoritățile naționale și europene competente în domeniu. În funcție de natura documentelor au fost stabilite și termenele de păstrare și arhivare. Arhivarea documentelor s-a făcut atât în format letric, cât și în format electronic, respectându-se condițiile de securitate cerute și acceptate de standardele de în vigoare.

Am urmărit să distribui un număr echilibrat de lecții de la activitățile remediale, pedagogice, toate să fie planificate și realizate la timpul potrivit, de calitate, la locul potrivit, cu informațiile potrivite,

oferite tuturor participanților.

Am realizat o activitate logistica integrată cu scopul de a determina o mai mare coerență în gestiunea fluxurilor de informații. În acest mod, am realizat conceperea într-o logică unică a diferitelor activități, ale proiectului cu scopul de a evita disfuncționalitățile.

M-am străduit ca activitatea de logistică și date statistice să îndeplinească o funcție operațională, prin asigurarea tuturor mijloacelor necesare desfășurării activităților din Proiectul ROSE dar și o funcție tactică, prin programarea tuturor activităților de proiect și strategică prin definirea mijloacelor logistice necesare pentru a contribui la realizarea obiectivelor generale pe care le are proiectul ROSE, la reducerea abandonului în învățământul secundar și la creșterea ratei de promovare a examenului de bacalaureat.

Prin activitatea de asigurare logistică și date statistice am urmărit integrarea controlului fluxurilor de informații cu următoarele beneficii:

- Transparența și eficiența în relația cu beneficiarii, standardizarea procedurilor de lucru și consolidarea structurilor de date;
- Eficientizarea activităților prin interoperabilitatea sistemelor TIC existente la nivelul instituției;
- Transparența și vizibilitate asupra proceselor interne oferind suport pentru decizii corecte și la timp;
- Vizibilitatea și calitatea imaginii activității de proiect;
- Crearea de noi canale de acces și comunicare;
- Maximizarea eficienței, creșterea transparenței activităților desfășurate, scurtarea timpului procedurilor de rutină și reducerea timpului de așteptare și acces la informație;
- Acces direct și instantaneu la informație, care este întotdeauna actuală.

Toată activitatea pe care am depus-o pe parcursul celor patru ani de implementare a proiectului ROSE, „Educație pentru viitorul tău”, mă face să cred că voi duce cu succes la final acest proiect alături de colegii, profesori și de elevii de la Liceul Tehnologic Agricol „Nicolae Cornățeanu” din Tulcea, pentru o educație de calitate a tuturor elevilor

Bibliografie:

1. Unitatea de management al proiectelor cu finanțare externă

Proiectul privind Învățământul Secundar/Romania Secondary Education Project – ROSE

- Activități remediale și de tutoriat, București 2018.

Sub coordonarea: Liliana Preoteasa, director UMPFE

Poveștile ca factor de dezvoltare emoțională la preșcolari

prof. pentru învă. preșcolar Năstase Liliana

Poveștile sunt foarte atractive pentru cei mici, iar de-a lungul timpului ele au fost cele care au fermecat generații, au alimentat elanurile, imaginația deschizând astfel căi de acces către nenumăratele taine ale Universului. Este știută marea lor valoare instructiv-educativă și formativă. Putem spune asta deoarece, în primul rând, poveștile sunt adevărate tablouri ale vieții, reflectând în ele problemele majore ale existenței: nașterea și moartea, căsătoria și despărțirea, calitatea fizică și morală a omului, ridicarea prin merite a celui sărac, originea bogăției și a sărăciei, aspirația și posibilitatea omului de a birui boala și moartea, spațiul și timpul, de a supune forțele ostile ale naturii, de a-și face viața mai ușoară și mai frumoasă.

Lectura în învățământul preșcolar prezintă o mare importanță, deoarece are un rol informator, în primul rând, prezentând copiilor multe cunoștințe despre natură, despre animale, plante, despre evenimentele istorice, despre descoperirile geografice etc. În același timp se vorbește și de sentimente, de dragoste și ură, de prietenie, lecturile literare din copilărie lăsând o impresie puternică, care va dăinui pe tot parcursul vieții.

În grădiniță poveștile reprezintă un punct de atracție pentru fiecare copil, aceștia ascultă cu interes și plăcere basme, povești, povestiri. Acestea „contribuie la lărgirea orizontului copiilor, la dezvoltarea proceselor lor psihice (a gândirii, a memoriei, a imaginației și a atenției), a limbajului sub toate aspectele sale, la educația morală și estetică a copiilor.” (E. Varzari, M. Taiban, V. Manasia, E. Gheorghian, 1971, p. 176-177)

Educatorea are sarcina de a alege poveștile pe care le va prezenta copiilor, acestea trebuie să fie în concordanță cu interesele copiilor și cu particularitățile de vârstă ale acestora. „La grupa mică, experiența copiilor fiind mult mai limitată și puterea lor de concentrare aproape inexistentă, se recomandă alegerea unui număr mic de povești foarte scurte, legate de experiența lor de viață și de joc. La grupa mijlocie se are în vedere creșterea numărului poveștilor, dar și a conținutului. La grupa mare, poveștile tind spre un conținut științific menit să lărgescă experiența copiilor pe bază de adevăr.” (Albulescu I., Catalano H., 2019, p. 355)

Ascultând povestiri sau basme copiii întâlnesc expresii și cuvinte deosebite pe care le introduc în vocabularul activ, învățând și să vorbească o limbă corectă și clară.

„Prin povestirile spuse de adult, pătrund în limbajul copilului forme de exprimare atât ale limbii familiale sau populare, cât și ale celei literare. Copilul își poate însuși astfel expresii precise, uneori poetice, epitete artistice, formule stereotipe specifice stilului poveștilor și o dată cu acestea diverse forme flexionare sau grupări sintactice, care, în măsura în care sunt corecte în limbajul adultului

dezvoltă vorbirea corectă a copilului și îi transmit diverse mijloace stilistice din vorbirea adultului. Dar, ceva mai mult: folosind mijloace verbale sistematizate de adult, în narațiunile respective, cuvinte cu anumite forme gramaticale, expresii, sintagme ca atare sau chiar propoziții, copilul primește o dată cu aceasta și un conținut de gândire gata organizat.” (Slama C., 1957, p. 417)

Poveștile influențează dezvoltarea morală prin sentimentele pe care copiii le trăiesc alături de eroii basmelor și prin frumusețile naturii descrise. Valoarea etică a poveștilor este dată de rolul lor în formarea conștiinței morale, a trăsăturilor pozitive de voință și caracter. Ch. Perrault spunea că basmele îi ajută pe cei mici cu măiestrie și vrajă să-și însușească noțiuni de bine și rău.

„Oricât de simple și de ușoare ar părea aceste povești, ele nasc, fără îndoială, printre copii dorința de a fi asemănători cu cei buni, care ajung fericiți, și în același timp se naște în sufletul lor teama față de nenorocirile ce li s-ar putea întâmpla dacă i-ar urma pe cei răi...Este de necrezut cu câtă sete primesc aceste inimi pure și încă necoapte morala ascunsă în haina basmului..Îi vezi triști și disperați atâta vreme cât eroul sau eroina povestirii sunt în impas și îndură suferințe, apoi strigă de bucurie când vine întorsătura fericită și personajele iubite sunt salvate.” (S. Ilie, 1958, p.43-44)

Un rol important în dezvoltarea imaginației și fanteziei copiilor îl au tot poveștile, acesta este reflectat în faptul că educatoarea folosește cuvinte pentru a descrie imagini pe care copilul nu le vede. O povestire atractivă, redată cu modestie și talent, este întotdeauna urmărită cu încordare și participare afectivă intensă, oferind un bun prilej copiilor să descopere ceea ce este bine și rău, frumos și urât, admirabil și respingător, noblețe și josnicie în conduita unor personaje, unele îndrăgite, altele detestate de aceștia.” (Cerghit I.,2006, p. 131)

Poveștile, basmele ne transpun într-o lume în care totul este corect și se rezolvă în favoarea celor buni. Copiii sunt foarte atrași de acest univers, motiv pentru care cer să asculte povești.

„Dar v-ați întrebat vreodată ce doresc copiii când cer acest lucru? Vor oare intimitatea relației speciale care există între povestitor și ascultător? Caută oare să se identifice cu un personaj care ar putea fi un model pentru ceea ce ei doresc să devină? Cer oare exemple despre cum ar trebui să se comporte, să relaționeze sau să facă față vieții?

Există un principiu general aici: copiii iubesc poveștile-din multe motive.” (George W. Burns, 2005, p. 19)

Poveștile au un rol terapeutic important și bine cunoscut în dezvoltarea afectivității copilului preșcolar. El trăiește prin intermediul acestora sentimente diferite: frica, bucurie, iubire la intensitate maximă, fără a fi pus în situația reală, în siguranță. Acest fapt este benefic deoarece îl pregătește pentru lumea reală care nu este întotdeauna atât de frumoasă pe cât ne-am dori.

„Poveștile îl pregătesc pentru momentul în care se va confrunța cu situații neplăcute. Poveștile îi transmit copilului că totul se va termina cu bine la un moment dat, iar la această vârstă este bine să

trăiască cu acest gând.” (Albulescu I., Catalano H., 2019, p.357) Prin povești copiii experimentează consecințele unor defecte și calități umane, cunoscute de ei, precum și care sunt efectele faptelor bune sau faptelor rele. „ Antitezele autoprezentate în basme îi ajută sa facă diferența între bine și rău, între minciună și adevăr, între lașitate și curaj, îi învață care sunt calitățile pozitive și care sunt defectele cele mai comune ale oamenilor. Trăind alături de personajul preferat, copilul învață despre lumea din jur, fără sa fie el însuși pus în situații periculoase sau dificile.” (Albulescu I., Catalano H., 2019, p.356)

Poveștile contribuie la dezvoltarea unei comunicări eficiente prin faptul că sunt interactive, educă prin atracție, scurtcircuitează rezistența, trezesc și hrănesc imaginația, dezvoltă abilități de rezolvare a problemelor, creează posibilități pentru îndeplinirea obiectivelor, invită la o luare a deciziilor independentă.

Bibliografie:

1. Albulescu I., Catalano H., (2019), *Sinteze de pedagogia învățământului preșcolar*, București: DPH
2. Cerghit I., (2006), *Metode de învățământ*, Iași: Editura Polirom
3. Chiș, V. (2005), *Pedagogia contemporană - Pedagogia pentru competențe*, Cluj-Napoca: Editura Casei Cărții de Știință
4. George W. Burns, (2005), *101 povești vindecătoare pentru copii și adolescenți*, București: Editura Trei
5. Dumitrana M., (1999), *Educarea limbajului în învățământul preșcolar*, București: Editura Compania

Povestea Ursului Cafeniu-machetă

La ce poveste se oprește roata?- joc didactic

Ursul păcălit de vulpe- teatru de păpuși

Ridichea uriașă - joc de rol

Evaluarea preșcolarilor

prof. pentru învă. preșcolar Pelivan Anca Iuliana

Dacă-l parafrazăm pe George Bernard Shaw, care spunea că este de preferat să vedem copilul în căutarea cunoașterii și nu cunoașterea în urmărirea copilului, înțelegem că idealul educației este acela de a aprinde setea de conținuturi revelatoare de lumină, nu doar de a transmite fluxuri nesfârșite de informații ce corvodesc mintea și personalitatea copilului, urmărindu-l și amintindu-i la nesfârșit de propria-i ignoranță. Așadar, un bun educator își dedică existența formării copilului în spiritul explorării cognitive, îl înobilează pe acesta cu spirit de investigație, cu inițiativă și-i lasă libertatea de a-și urma interesele în conformitate cu potențialul său intelectual fără ca vreodată să-i limiteze imaginația și creativitatea, cele două făcând diferența oricând între mediocritate și excelență.

Cunoașterea copilului angrenat în procesul de educare presupune expunerea lui la fiecare dintre cele trei componente ale procesului instructiv educativ: predare, învățare și evaluare. Dacă pedagogiile tradiționale păstrau în umbră evaluarea, considerând că predarea și învățarea depășesc cu mult importanța acesteia, în pedagogiile moderne evaluarea capătă valență de instrument corector, de indice al calității predării și învățării prin funcțiile ei de control, reglare și predicție. Astăzi evaluarea nu mai este reprezentată doar de un sistem de notație ea însoțește învățarea fiind cea care o asistă, măsoară achizițiile individuale ale copilului și susține fiecare intervenție educativă prin feed-back.

Pentru a ne opri și a discuta despre procesul de evaluare trebuie să începem cu o definiție a termenului, definiție dată de dicționarul de termeni pedagogici : *evaluarea este un act de valorizare ce intervine în toate activitățile umane, se referă la sistemul de învățământ dar se află în relație strânsă cu mecanismele sistemului social, generând informații cu funcție autoreglatoare, pentru creșterea eficienței instruirii.* Avem nevoie, în orice intervenție susținută asupra copilului, de resurse care să ne ajute ca în orice moment să putem măsura progresul, dar și să îmbunătățim din mers întregul demers pedagogic și, astfel, intervine procesul evaluativ, nelipsit în orice domeniu social și având rol de instrument corector al întregului sistem instructiv-educativ.

Evaluarea nu se prezintă decât în strânsă interrelaționare cu predarea și învățarea, ea fiind chiar o modalitate de a asigura achiziții temeinice și o coerență continuă în întregul demers educațional. "Evaluarea merită un loc important în învățământ, din care face parte integrată. Ea are întotdeauna un raport direct sau indirect cu progresul, în extensie și în calitate, al învățării"(D. Ausbel)

Așadar, evaluarea reprezintă actul didactic complex, integrat procesului de învățământ, ce urmărește măsurarea cantității cunoștințelor dobândite, valoarea, performanțele și eficiența acestora la un moment dat, oferind soluții de perfecționare a actului didactic. Evaluarea face posibilă aprecierea rezultatelor, în comparație cu obiectivele propuse, oferind posibilitatea de a culege datele necesare cu privire la

dezvoltarea psihofizică a copilului, precum și date despre nivelul de cunoștințe și deprinderi ale acestuia. Se urmărește prin aceasta, să se realizeze însușirea tematicii, sistematizarea și consolidarea celor învățate anterior. În urma rezultatelor obținute, se impune stabilirea de programe suplimentare de instruire pentru cei cu rezultate foarte bune și programe de recuperare pentru cei cu rezultate mai puțin bune. Buna cunoaștere psihologică a copilului e importantă în preșcolaritate cu atât mai mult cu cât la această vârstă, evoluția e foarte rapidă și diversificată, iar educarea trebuie să-și adapteze activitatea la particularitățile copiilor.

În activitatea din grădiniță, actul de evaluare are drept scop măsurarea și aprecierea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor dobândite de copii în cadrul actului educațional. În același timp, evaluarea urmărește și aspectele formative ale muncii educatoarei, concretizată în modalitățile de abordare a conținuturilor și a modalităților de transmitere ale acestora.

În opinia lui Ausubel, evaluarea este punctul final într-o succesiune de evenimente, care cuprinde următorii pași:

- ✓ Stabilirea scopurilor pedagogice, prin prisma comportamentului dezirabil al copiilor;
- ✓ Proiectarea și executarea programului de realizare a scopurilor propuse;
- ✓ Măsurarea rezultatelor aplicării programei;
- ✓ Evaluarea rezultatelor.

Aplicând teoria acestui pedagog la cerințele educației timpurii, putem deduce că educatoarea stabilește premisele activității ce se vor regăsi în puncte atinse, a căror cuantificare va reda măsura în care demersul educativ a avut eficiența dorită. Așadar, cadrul didactic proiectează scopul educațional, adaptează resursele și activitățile la posibilitățile copiilor, planifică și măsoară fiecare progres, organizând demersul următor în funcție de rezultat, și are capacitatea de a stabili rezultatul intervenției sale asupra preșcolarului prin evaluare.

Cele mai des întâlnite forme de evaluare sunt: evaluarea **inițială, continuă și finală**.

Evaluarea inițială se realizează la începutul unui program de „instruire” și stabilește nivelul de pregătire a preșcolarilor în momentul inițierii programului respectiv, constituind o condiție hotărâtoare pentru reușita activităților următoare deoarece oferă educatoarei posibilitatea de a cunoaște potențialul fiecărui copil. Pentru ca evaluarea inițială să fie eficientă, trebuie elaborate criterii și modalități de verificare, măsurare și apreciere a nivelului de pregătire a preșcolarilor, pornind de la obiectivele propuse. Datele obținute ajută la conturarea activității didactice în trei planuri: stabilirea modului adecvat de predare a noului conținut al programei, organizarea unui program de recuperare, dacă este cazul, și adoptarea unor măsuri de sprijinire și recuperare a unora din preșcolari.

Evaluarea formativă își propune să verifice toți preșcolarii asupra conținuturilor predate, fapt ce permite ca educatoarea să cunoască pregătirea copiilor, identificarea lacunelor, după fiecare secvență

de învățare să adopte măsuri pentru ameliorarea procesului de învățământ.

Evaluarea finală intervine la sfârșitul unei perioade mai lungi de învățare, la sfârșit de semestru, an școlar, ciclul de învățământ. Se realizează prin verificări parțiale pe parcursul programului și o estimare globală a rezultatelor, pe perioade lungi. Este centrată pe o evaluare de bilanț, regroupând mai multe unități de studiu.

Evaluarea a preșcolarilor se poate realiza prin mai multe modalități a căror eficiență variază în funcție de particularitățile de vârstă și individuale ale copiilor, de structura personalității lor și de resursele didactice de care dispune educatoarea. În continuare vom analiza câteva modalități de evaluare ale preșcolarilor ele variind de la un cadru didactic la altul, dar având același principiu: nevoia de a înregistra progresul și de a susține demersul spre nivelul următor, pentru că, evolutiv, preșcolarul cunoaște salturi importante pe toate planurile în perioade de timp specifice fiecărui copil, educatorul făcând posibilă dezvoltarea plină și armonioasă a acestora prin coordonarea procesului instructiv educativ cu nevoile, interesele și prioritățile celui instruit la momentul prezent.

Observarea copiilor în timpul regimului zilnic reprezintă perceperea organizată, sistematică, de durată a conduitei în situații variate. Presupune stabilirea unui scop, elaborarea unui plan, precizarea instrumentelor, consemnarea datelor, interpretarea acestora din punct de vedere psiho-pedagogic.

Convorbirea este un dialog între educator și copil după un plan de întrebări, urmând consemnarea răspunsurilor și interpretarea lor.

Testul este o probă standardizată care furnizează date despre caracteristici psihofizice din diverse planuri.

Studiul produselor activității oferă date însemnate pentru dezvoltarea deprinderilor, a intereselor, a aptitudinilor, a motivațiilor copiilor. Se studiază desene, obiecte confecționate, colaje, picturi, model.

Probele orale sunt cele mai utilizate metode de evaluare din grădiniță. Acestea oferă o interacționare directă între educatoarea și copil. Sunt flexibile și pot alterna întrebările în funcție de calitatea răspunsurilor. Probele orale oferă copilului posibilitatea de a formula răspunsurile libere, fără a le structura; poate să-și justifice răspunsul.

Portofoliul este o metodă de evaluare care înmagazinează date despre progresul copilului, poate fi considerat ca o „carte de vizită” a preșcolarului. Tipuri de portofolii:

- *portofoliu de prezentare sau introductiv* (cuprinde o selecție a celor mai importante lucrări);
- *portofoliu de progres sau de lucru* (conține toate elementele desfășurate pe parcursul activității);
- *portofoliul de evaluare* (cuprinde: obiective, strategii, instrumente de evaluare, tabele de rezultate, etc.)

Portofoliul poate cuprinde: o listă cu comportamente așteptate; observații asupra evoluției copilului;

lucrări ale acestuia; poze cu sarcini/activități pe care acesta le-a dus la bun sfârșit pe parcursul anului școlar, rezultate ale activităților extracurriculare (diplome la diverse concursuri) s.a.; În concluzie, portofoliul nu este numai o metodă alternativă de evaluare a copilului ci, poate fi reprezentativ pentru crearea unei imagini pozitive asupra unei grupe sau a unei grădinițe.

Printre metodele și procedeele interactive de fixare și evaluare a cunoștințelor utilizate în grădiniță, se înscriu următoarele: turul galeriei, scaunul autorului, piramida, ghicitorile, tehnica fotolimbajului, ciorchinele, posterul, blazonul, Diagrama Venn, Examinarea povestirii, Jurnalul grafic, Harta conceptuală / cognitivă, Tehnica florii de nufăr, metoda colțurilor, tehnica analitico-sintetică, cubul, turnirul întrebărilor, cvintetul, R.A.I.

(Răspunde. Aruncă. Interoghează.), jurnalul grupei. Acestea fiind recomandate ca abordare modernă a învățământului timpuriu, a cărei față s-a înnoit constant prin colaborarea tradiționalului cu pedagogiile alternative și adaptarea la cerințele și mijloacele moderne de lucru.

Educația presupune progres, evaluarea este instrumentul de cuantificare și conducere a preșcolarului spre evoluție, fiindu-i educatoarei cea mai la îndemână metodă de control și analiză a demersului pedagogic, în vedere atingerii finalităților proiectate și formării copilului pentru o integrare optimă în următorul modul evolutiv, școala.

Educatoarea se găsește de cele mai multe ori în situația de a trasa o cale nouă acolo unde toate drumurile își au doar început, sau parafrazându-l pe Ralph Waldo Emerson putem spune că *educația nu constă neapărat în a merge unde te duce drumul, ci, mai degrabă, să mergi pe unde nu există un drum și, tocmai pe acolo, să lași o urmă.*

Bibliografie:

1. Ausubel, P. D., Robinson, R. F.(1981) – „ **Pedagogia secolului XX. Învățarea în școală**”, București, EDP.;
2. Chiriac, Maria- „ **Evaluarea- ghid al activității din grădiniță**”- studiu științific
3. Comenius, J., A. (1970) – „ **Didactica Magna**” București, EDP;
4. Cucuș, Constantin – „**Pedagogie**” ediția a II a revizuită și adăugită, - Iași, Polirom, 2006;
Curriculum pentru învățământul preșcolar, București, DPH, 2009

**Metodele interactive de grup și importanța lor în activitățile de povestire
prof. pentru învă. preșcolar Rotaru Florentina**

Termenul de metodă derivă etimologic din cuvintele grecești *metha* (către, spre) și *odos* (cale, drum). Metoda semnifică un mod de cunoaștere și acțiune utilizat de educator și educat, un ansamblu de principii, reguli, tehnici, procedee și operații constituite ca instrument al cunoașterii, menit să sporească eficiența acestora (E. Voiculescu, 2003, p. 68-69).

Astfel, în didactică, termenul ar putea avea sensul de *drum care conduce* la atingerea obiectivelor educaționale, cale parcursă de profesor pentru a le înlesni elevilor descoperirea unor instrumente de lucru proprii. (G. Tomșa, 2005, p. 127)

Metodele interactive de grup sunt modalități moderne de stimulare a învățării experiențiale, de exersare a capacităților de analiză, de dezvoltare a creativității copiilor. Specific acestor metode este faptul că ele promovează interacțiunea dintre preșcolari, schimbul de idei, de cunoștințe, asigurând un demers interactiv al actului de predare - învățare - evaluare. La grădiniță, prin utilizarea metodelor interactive de grup, copiii înțeleg și observă că implicarea lor este diferită, în funcție de nivelul dezvoltării fiecăruia, dar încurajați aceștia vor cultiva dorința de a se implica în rezolvarea sarcinilor.

„Strategiile interactive, bazate pe folosirea metodelor interactive de grup, vizează în același timp și crearea condițiilor favorabile următoarelor aspecte integrate:

- promovarea unei atmosfere optime de încredere în forțele proprii și respect reciproc;
- adecvarea mijloacelor didactice la specificul activității și a obiectivelor propuse;
- stimularea unei atitudini pozitive față de lucrul în microgrup;
- încurajarea învățării reciproce prin colaborare și sprijin reciproc;
- descurajarea negativismului și egoismului;
- rezolvarea în mod constructive a conflictelor socio-cognitive;
- stimularea proceselor negociative, a dialogului între copii, copii și cadru didactic.” (C. L. Oprea, 2006, p. 18)

Așa cum am văzut, utilizarea unei metode didactice implică folosirea unor materiale didactice specifice cu care copiii trebuie familiarizați și de o anumită formă de organizare a învățării. Cantitatea de materiale didactice utilizate nu garantează reușita activității, aceasta este dată de tactul cadrului didactic care trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil care participă la activitate.

Important este și modul în care sunt transmise sarcinile de lucru, care trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- „să fie transmis timpul alocat sarcinilor de lucru;
- să fie descrisă gradual;
- să fie legată de viața reală;

La grădiniță utilizăm metodele interactive de grup în activitatea de povestire, uneori adaptate posibilităților de înțelegere ale preșcolarilor. Sprijinul educatoarei este permanent, aceasta îndeplinind și rolul de animator, obligat să asculte activ fiecare copil, să sesizeze când acesta are nevoie de ajutor și să îl susțină în descoperirea învățării.

Voi enumera câteva metode interactive de grup și voi exemplifica modul în care le-am aplicat la grupa de copii cu care lucrez, în cadrul activității de povestire.

METODA CUBULUI

„Strategia de predare-învățare, descoperită în 1980 urmărește un algoritm ce vizează descrierea, comparația, asocierea, analizarea, aplicarea, argumentarea atunci când se dorește explorarea unui subiect nou sau unul cunoscut pentru a fi îmbogățit cu noi cunoștințe.” (Brebeneș S., Gongea E., Ruiu G., Fulga M., 2002. pag. 304)

Descrierea metodei: Se realizează un cub pe ale cărei fețe se notează cuvintele: DESCRIE, COMPARĂ, ANALIZEAZĂ, ASOCIAZĂ, APLICĂ, ARGUMENTEAZĂ

- ✓ Se anunță tema / subiectul pus în discuție.
- ✓ Se împarte grupul în șase subgrupuri, fiecare subgrup rezolvând una dintre cerințele înscrise pe fețele cubului.
- ✓ Se comunică întregului grup răspunsul la sarcina dată.
- ✓ Lucrarea în forma finală poate fi un desen, o fișă sau doar un răspuns.

Avantaje

Determină participarea conștientă a copiilor prin implicarea maximă acestora în rezolvarea sarcinilor.

Această metodă oferă posibilitatea cadrului didactic de a aborda integrat conținutul ce trebuie prezentat copiilor. La grădiniță însă această metodă este adaptată vârstei preșcolarilor. Pe fețele cubului vor fi desene reprezentative iar întrebările le va citi educatoarea de pe anumite simboluri specifice temei (frunze, fructe etc.). Copiii pot lucra câte doi sau mai mulți și în final se va lucra frontal.

Exemplu: Un exemplu de aplicare a acestei metode o poate constitui „*Povestea castanelor*”, de T. Banciu, pe care am tratat-o în manieră integrată. Pe o măsuță am pregătit următoarele materiale: castane în coajă maronie, plesnită, castane în coajă verde, castane cu coajă neplesnită, ramuri cu mai multe castane atârând, filă de ierbar cu o inflorescență de castan, frunze de castan. Toate au fost acoperite cu o pânză până în momentul începerii activității. După descoperirea măsuței copiii au recunoscut imediat că este vorba despre „*Povestea castanelor*”, de T. Banciu.

Explorarea subiectului s-a făcut prin metoda cubului. De fapt se pot utiliza 2 cuburi, împărțind grupa în 2 grupuri de lucru, unul ocupându-se de arbore (castan), celălalt de fruct (castană).

EXPLOZIA STELARĂ

Scopul metodei este de a obține cât mai multe întrebări și astfel cât mai multe conexiuni între concepte. Este o modalitate de stimulare a creativității individuale și de grup. „Organizată în grup, explozia stelară facilitează participarea întregului colectiv, stimulează crearea de întrebări la întrebări, așa cum brainstormingul dezvoltă construcția de idei pe idei.”(Crenguța Lăcrămioara Oprea, 2009, pag. 204)

Descrierea metodei – copiii așezați în semicerc propun problema de rezolvat. Pe steaua mare se scrie sau desenează ideea centrală.

- ✓ Pe 5 stelute se scrie câte o întrebare de tipul CE?,CINE?,UNDE?,DE CE?,CAND?iar 5 copii din grupă extrag câte o întrebare.
- ✓ Fiecare copil din cei 5 își alege 3-4 colegi, organizându-se în cinci grupuri. Grupurile cooperează în elaborarea întrebărilor
- ✓ La expirarea timpului, copiii revin în cerc în jurul steluței mari și spun întrebările elaborate fie individual, fie un reprezentant al grupului.
- ✓ Copiii celorlalte grupuri răspund la întrebări sau formulează întrebări la întrebări. Se apreciază întrebările copiilor, efortul acestora de a elabora întrebări corect, precum și modul de cooperare, interacțiune.

Exemplu: DLC - Educarea limbajului

Tema activității: Ridichea uriașă

Mijloc de realizare: povestirea educatoarei

În etapa de fixare a cunoștințelor am împărțit copiii în 5 grupuri de câte 5, fiecare primind un jeton-steluță pe care era scrisă o întrebare CE?, CINE?, UNDE?, CÂND?, DE CE?. Fiecare jeton avea o culoare distinctă. Am trecut pe la fiecare grup și le-am comunicat ce întrebare au primit rugându-i să se gândească să formuleze întrebări care încep cu acel cuvânt scris. Le-am dat un exemplu și împreună cu ei am formulat mai multe întrebări.

Pe panou se află steaua cu cele 5 colțuri unde, pe rând va veni câte un copil de la fiecare grup, va așeza steluța și se va întoarce la colegi. Împreună cu aceștia vor adresa întrebări colegilor din celelalte grupuri.

Copiii vor fi ajutați și de imaginile prezentate.

1.CE- a plantat moșul în grădină?

- A făcut baba ?

2.CINE-a chemat șoricelul?

- A sădit ridichea?

3.UNDE a plantat moșul ridichea?

4.CÂND- a plantat ridichea?

- a chemat-o pe fată?

5.DE CE-a chemat fata ajutoare?

Calea de învățare pe care o parcurg copiii este determinată de metoda folosită. Această “cale” devine cel mai spectaculos exercițiu de interacțiune dintre mințile lor, care ne bucură când observăm progrese de la o perioadă la alta.

Efortul copiilor trebuie să fie unul intelectual, de exersare a proceselor psihice și de cunoaștere, de abordare a altor demersuri intelectuale, interdisciplinare, inovatoare decât cele clasice. Prin corelațiile elaborate interactiv copiii își asumă responsabilități, formulează și verifică soluții, elaborează sinteze în activități de grup, intergrup, individual, în perechi.

Metodele activ-participative solicită efortul personal de gândire, imaginație, memorie și voință, dar și valorifică maximal potențialul de cunoaștere, acțiune și trăire al copilului. Efectele formativ – educative ale învățării sunt în raport direct proporțional cu nivelul de angajare și participare individuală și colectivă. (<https://revistaeducatie.ro/wp-content/uploads/simple-file-list/SIMPOZION-NATIONAL-METODE-INOVATIVE-DE-PREDARE-INVATARE-EVALUARE.pdf>, Petre Elena Ștefania)

BIBLIOGRAFIE

1. *** *Revista Învățământului preșcolar*, (2002), București,
2. ****Curriculum pentru învățământul preșcolar, prezentare și explicitări!*, (2009), București: Didactica Publishing House
3. Dumitrana, M.,(1999), *Educarea limbajului în învățământul preșcolar. Comunicarea orală*”, București: Editura Compania

Modalități de realizare a educației socio-emoționale în grădiniță

prof. pentru învă. preșcolar Iurco Mihaiela

Motto: „ Nu căutați să fiți oameni de succes, să fiți oameni de valoare.”

sfaturile lui Einstein

În vederea realizării obiectivelor educației **socio-emoționale**, a formării abilităților și educării unui comportament corect din punct de vedere socio-emoțional, educatoarele de la grupele de copii preșcolari pot opta pentru una sau mai multe dintre variantele următoare:

1. Integrarea conținuturilor educației socio-emoționale în toate categoriile de activități de învățare ce se desfășoară în grădiniță. Predarea/învățarea integrată în grădinițele din România, susținută de toate documentele curriculare în vigoare, poate constitui o oportunitate pentru realizarea obiectivelor propuse de educația socio-emoțională.

2. Implementarea unui program la nivel național de educație socio-emoțională a copiilor preșcolari, program structurat pe trei dimensiuni, una de formare, alta de intervenție și a treia de evaluare, a cărui grup să fie copiii preșcolari, părinții și educatoarele.

3. Elaborarea și desfășurarea unor activități opționale la nivelul grupelor, specific domeniului de educație socio-emoțională, având conținuturi specifice.

4. Derularea unor proiecte complementare activităților curriculare, cu accent pe activitățile extrașcolare și de voluntariat, cu accentul pus pe caracterul socio-emoțional, în parteneriat cu școala, părinții și comunitatea.

5. Marcarea unor evenimente din viața copiilor în care sunt introduse elemente ale educației socio-emoționale. Întrucât evenimentele în viața fiecărui copil nu se desfășoară după o planificare anterioară, această strategie poate fi adoptată ocazional.

6. Predarea, învățarea integrată în grădiniță, susținută de toate documentele curriculare în vigoare, poate constitui o oportunitate pentru realizarea obiectivelor propuse de educația socio-emoțională.

La grădiniță, există numeroase oportunități pentru a sesiza care sunt nevoile, dorințele fiecărui copil și pentru a găsi soluții optime, uneori de compromis, care să funcționeze pentru fiecare. Datorită acestor soluții, copilul învață să fie mai tolerant, mai înțelegător, păstrându-și totuși personalitatea integră și nevoia de a face un anumit lucru. Este indicat să oferim copiilor exemple multiple de bună practică și modele de comportament, în ceea ce privește exprimarea propriilor emoții și verbalizarea propriilor nevoi.

Dezvoltarea socio-emoțională a preșcolarilor și introducerea în procesul instructiv-educativ din grădiniță a unor activități menite să le dezvolte copiilor competențele socio-emoționale de la o vârstă fragedă, constituie premisa dezvoltării armonioase și echilibrate a personalității copiilor. Este un domeniu care ține de sentimentele copilului față de propria persoană și de relațiile lui cu alte persoane. Acest aspect al dezvoltării se referă la legătura emoțională formată dintre copil și părinții săi sau persoanele apropiate la comportamentul copilului și la reacțiile sale în cadrul jocului și a altor activități cotidiene, la relațiile dintre copil și membrii familiei sau prieteni.

Aspecte fundamentale ale dezvoltării emoționale și sociale sunt: independența, empatie, prietenia, asumarea rolului specifice sexului copilului, simțul moralității, simțul umorului, acceptarea regulilor, încrederea, în vederea realizării obiectivelor educației socio-emoționale, a formării abilităților și educării unui comportament corect din punct de vedere socio-emoțional. Uneori, adulții exprimă cu multă ușurință sentimentele negative, dar inexplicabil, de cele mai multe ori, nu reușesc să le exprime și pe cele pozitive, mai ales în fața copiilor.

La vârsta de 3 ani, copilul este capabil să recunoască și să denumească diferite emoții și în mod implicit și expresivitatea acestora. Dacă la această vârstă el poate identifica bucuria, furia, frica, tristețea, la vârsta de 5-6 ani, acesta este capabil să recunoască emoții mai profunde, cum ar fi rușinea, jena, vinovăția.

Dezvoltarea abilităților emoționale în grădiniță ajută la formarea și menținerea relațiilor cu ceilalți copii.

Ex.: Interacțiunea de succes a copilului cu celelalte persoane depinde atât de abilitatea lui de a înțelege ce se întâmplă, cât și de abilitatea de a reacționa adecvat la aceasta. Ajută copiii să se adapteze la grădiniță și la școală

Ex.: Copiii care înțeleg emoțiile și modul în care acestea sunt exprimate vor fi capabili să empatizeze cu ceilalți copii și să-i sprijine.

Apoi, copiii care înțeleg emoțiile celorlalți sunt priviți de colegi ca fiind parteneri de joc mai buni și mai distractivi, sunt capabili să utilizeze expresivitatea lor pentru a atinge scopuri sociale, să răspundă adecvat emoțiilor colegilor în timpul jocului și să se adapteze mai ușor la mediul preșcolar/școlar. Previne apariția problemelor emoționale și de comportament. Problemele în dezvoltarea emoțională a copiilor pot conduce către dificultăți de comportament, în copilăria timpurie și cea mijlocie.

Dezvoltarea abilităților sociale în grădiniță :Sunt cele care ne permit preșcolarului să se integreze în mediul în care trăim fie el grupul de la grădiniță, școală, serviciu sau grupul de prieteni. Înseamnă a fi eficient în interacțiunile cu ceilalți astfel încât să atingi scopul stabilit.

Acei copii care au dezvoltate abilitățile sociale se vor adapta mai bine la mediul școlar și vor avea rezultate mai bune. Copiii cu abilități sociale slab dezvoltate (ex. copiii care se comportă agresiv – fizic sau verbal, copiii care au dificultăți în a se integra într-un grup de persoane noi) au o probabilitate mai mare de a fi respinși de ceilalți și de a dezvolta probleme de comportament; astfel, copiii care sunt izolați de grup au un risc crescut pentru abandon școlar, delincvență juvenilă, probleme emoționale anxietate, depresie.

În cadrul activităților de *Dezvoltare personală* am aplicat diverse jocuri pentru a optimiza dezvoltarea socio-emoțională a preșcolarilor. În cadrul Activității liber alese l-am aplicat diverse jocuri la centrele de interes. Activitățile obligatorii respectiv activități pe domenii experiențiale am urmărit și latura dezvoltării socio-emoționale. În Activități liber alese (2) am introdus jocuri care au urmărit dezvoltarea socio-emoțională.

Concluzii: Educația socio-emoțională nu se realizează doar prin activități special proiectate sau când conținuturile tematice selectate o cer. Educația socio-emoțională se face de la intrarea copilului în grădiniță până la plecare, fiecare gest, tonalitate a unui răspuns, fiecare privire, zâmbet comportament observat de către copil la noi constituie o "lecție" de educație socio-emoțională.

Bibliografie:

Educația Timpurie Nivel Preșcolar (Repere metodologice pentru consolidarea achizițiilor din anul școlar 2019-2020, Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație), București 2020;

1. Catrinel A. Stefan/ Kallay Eva "Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari" - ghid practic pentru educatori, editura ASCRED, Cluj-Napoca,2010;
2. Goleman Daniel, „Inteligența Emoțională”, București, Editura Curtea Veche, 2008;

Jocul ca element central al formării și dezvoltării intelectuale a preșcolarului

prof. pentru învă. preșcolar Tacea Violeta

Cea mai importantă modalitate de exprimare a copilului preșcolar o reprezintă jocul. O trecere secvențială în revistă a istoriei culturii ne permite să identificăm o serie de abordări care îi conferă jocului cu totul alte dimensiuni.

În domeniul educației, jocul a fost asociat cu libertatea de expresie așa cum rezultă din doctrinele timpurii ale secolului XIX: cele elaborate de Rousseau, Froebel sau Pestalozzi. În psihologie, noțiunea de joc ca formă a liberei expresii și-a făcut intrarea cu scrierile lui Herbert Spencer, care a preluat concepția lui Schiller că o asemenea expresie liberă este determinată de surplusul de energie care există la copil. Spencer va merge chiar mai departe în această direcție, ocupându-se prioritar de implicațiile jocului pentru dezvoltarea copilului. Acestor demersuri de interpretare pozitivă a jocului le putem anexa pe cele care pun în lumină că:

- jocul este o necesitate pentru creșterea și dezvoltarea sa (K. Grees);
- prin joc copilul trece de la pasivitate la activitate (S. Freud);
- prin intermediul jocului, copilul devine stăpânul propriei sale experiențe (E. Erikson);
- jocul reprezintă un mijloc de realizare de sine (E. Claparede) și de formare a eului (Chateau).

Deși conceptul de joc este unul familiar și uzitat în mod cotidian el este mult mai dificil de definit decât cea mai mare parte a conceptelor psihologice.

Catherine Garvey (1977) enumeră criteriile pe care cei mai mulți analiști le folosesc pentru a defini jocul:

- jocul este plăcut și produce plăcere;
- jocul nu are scopuri extrinseci, motivațiile copilului sunt subiective și nu servesc nici unui scop practic;
- jocul este spontan și voluntar, ales în mod liber de către jucător;
- jocul implică o angajare activă din partea jucătorului.

Psihologii, indiferent de școala sau orientarea căreia îi aparțin, sunt aproape unanimi în a admite că jocul aduce contribuții importante la dezvoltarea copilului.

Acestea au în vedere următoarele aspecte:

Jocul este un vehicul al stimulării cognitive. Prin intermediul activității ludice, copiii fac descoperiri senzorio-motorii privind mărimile și formele, noțiunile de „jos” și „sus”, „tare” și „moale” etc. Ei mănuiesc, manipulează, identifică, ordonează, structurează și măsoară.

Înălțând și dărâmând, se familiarizează cu proprietățile lucrurilor și dobândesc cunoștințe despre greutate, înălțime, volum și textură. Exersându-și percepția, abilitatea de a reacționa și abilitatea

gândirii, copilul acumulează experiență directă. Jocul îi pregătește pe copii pentru viață, dar de o manieră specifică. Jucându-se, copiii se experimentează și se exersează pe ei înșiși ca agenți activi ai mediului și nu doar ca elemente reactive. În familie și la grădiniță copiii sunt frecvent chemați să acționeze în conformitate cu anumite seturi de modele, dar în lumea jocului ei pot fi cei care iau deciziile.

Jocul oferă copiilor oportunitatea de a exersa roluri ale adulților (proces cunoscut sub numele de socializare anticipatorie). Copiii se pot juca "de-a școala", "de-a spitalul", "de-a magazinul" interpretând roluri de profesori, infirmiere, vânzătoare, etc. jocurile fiind mijloace efective prin care copiii învață să-și adapteze acțiunile.

Jocul este un exercițiu crucial pentru formarea și dezvoltarea responsabilității etice. În cadrul său, copilul practică nu doar comunicarea și solidaritatea socială ci își configurează totodată propriile sale valori de judecată cu privire la ce este bine și ce este rău într-un context social. El învață corecția socială și intervenția nu doar de la adulții care "supervizează" ci mai degrabă de la colegii de joc din aceeași grupă de vârstă, aflați în aceeași situație.

În activitatea ludică este, de asemenea exersată judecata estetică a copilului. El învață să aprecieze lucrurile ca frumoase sau urâte, să opteze pentru anumite forme, colori și materiale.

Jocul stimulează fantezia, "conștiința imaginativă" și un anumit gen de percepție a ideilor. Este vorba în fond, despre creativitatea jocului. Ea privește aspecte foarte concrete și foarte practice. Copilul este stimulat, el are idei și, nu în ultimul rând este capabil să facă legături intuitive între lucruri care pot fi translate în acțiuni care produc schimbări ale lucrurilor. Prin intermediul jocului, un copil poate realiza care idei sunt ale sale și, în acest proces, poate lua cunoștință de propriul său potențial inovativ și îl poate experimenta.

Pe de altă parte dat fiind că jocul face posibilă atât realitatea cât și fantezia, el le permite copiilor să se confrunte și să-și rezolve indicele lor cele mai profunde (de vrăjitoare, de fantome, de animale sălbatice, etc.). Prin intermediul episoadelor imaginare copiii se pot înfrunța fără riscuri cu aceste creaturi și pot să le domine.

Prin intermediul jocului, alături de nevoia de a se integra, copilul experimentează și nevoia de a-și apăra și de a-și afirma individualitatea. Obligat de context să iasă din el însuși și să se privească dintr-o altă perspectivă, copilul își construiește un sens propriu al identității, sens concretizat în imaginea de sine.

Prin intermediul cuvintelor, notelor muzicale, al desenelor sau reveriilor fantastice, numeroși artiști și-au format încă din copilărie, deprinderea de a percepe obiectele și situațiile într-o manieră unică, personală.

Nu trebuie să creăm însă falsa opinie că doar artiștii posedă imaginație sau creativitate. Toți copiii în mod normal au, la rândul lor, un mare potențial de fantezie și joc. Dar pentru a-și valorifica această zestre, copilul trebuie să dispună de:

- timp pentru activitatea ludică,
- spațiu de joc,
- oportunitatea de a repeta temele de joc (care, pentru educator, ca și pentru părinte, reprezintă o importantă sursă de informație cu privire la starea psihică a copilului, relevând eventualele conflicte intrapsihice sau interrelaționale);
- echipament pentru joc;
- aprobarea de a se juca și confirmarea de către adult a faptului că jocul nu este o experiență lipsită de valoare sau o pierdere de vreme, ci o activitate importantă, demnă de interes și valorizată corespunzător.

Având în vedere ultimul aspect, fundamental pentru punerea adecvată în valoare a potențialului creativ al copilului, nu ar trebui să pierdem din vedere că, în conformitate cu teoria stadiilor psihosociale a lui Erik Erikson, perioadei preșcolare îi corespunde etapa când asistăm la o extindere și o îmbogățire substanțială a repertoriului de abilități motorii și mentale ale copilului.

Acesta este și motivul pentru care copiii au nevoie de oportunitatea deplină de a se juca liber, de a experimenta intens noile achiziții.

Părinții și educatorii care nu stimulează și nu susțin de o manieră pozitivă demersurile ludice ale copilului, îi pot crea acestuia un sentiment de vinovăție și de intruziune în lumea plină de miraje a oamenilor mari.

Scopul ultim al jocului practicat la vârsta preșcolarității este acela de a crea copilului un sentiment de împlinire, de realizare, de dobândire a unor competențe în organizarea și direcționarea activității.

Repere importante cu privire la dimensiunile psiho-sociale ale jocului ne oferă și Muldred B. Parten care studiind copiii din instituțiile preșcolare a identificat șase tipuri de joc, clasificate în funcție de natura și amploarea implicării sociale a copiilor.

Acestea ar fi:

- jocul de neimplicare (unoccupied play) - copiii își petrec timpul privindu-i pe ceilalți, plimbându-se în jurul lor sau angajându-se în activități fără scop bine determinat (mutarea unui scaun, aranjarea hainelor proprii, plimbarea de ici-colo a unor obiecte);
- jocul solitar (solitary play) - copiii se joacă singuri, recurg la diferite jucării, dar nu fac un demers de a se apropia de ceilalți copii sau de a vorbi cu aceștia;
- jocul pasiv (onlookerbehavior) - copiii îi privesc pe ceilalți cum se joacă, în mod ocazional le vorbesc sau le pun întrebări, dar nu se implică efectiv în activitatea ludică;

- jocul paralel (parallel play) - copiii se joacă independent în proximitatea altor copii, dar nu cu aceștia. Chiar dacă se joacă alături și cu jucării similare, ei nu interacționează;
- jocul asociativ (associative play) - copiii interacționează unii cu alții, schimbă între ei jucării și încearcă să influențeze comportamentul celorlalți. Cu toate acestea, nu există o diviziune sau o integrare a activității ludice;
- jocul cooperativ (cooperative play) - copiii se angajează într-o formă organizată de joc în care rolurile sunt clar repartizate. Membrii grupului de joacă pot coopera în elaborarea anumitor proiecte, în dramatizarea anumitor situații sau în coordonarea acestora (I W. Van der Zanden, 1985).

Studiu devenit clasic în domeniul a evidențiat că acei copii care se situează în jurul vârstei de 3 ani preferă jocul paralel (ei se joacă lângă ceilalți copii, dar nu cu ei). Copiii mai mari preferă jocul asociativ sau cooperativ (ei interacționează cu ceilalți, mai întâi de o manieră dezorganizată, apoi tot mai structurat, angajându-se în activități coordonate și ierarhizate). Există o varietate de jocuri desfășurate de preșcolari.

Urmărirea atentă a modului în care se joacă copilul ne poate furniza date prețioase care să ne edifice dacă un copil preferă jocul solitar deoarece este timid sau pentru că îi lipsesc abilitățile de a se integra în jocul asociativ sau cooperativ,.

O altă constatare este aceea că preșcolarii le place jocul dramatic. Cele mai multe teme pe care le inventează au la bază propria lor experiență sau programele TV. Există numeroase discuții dacă tematica acestor jocuri ar trebui lăsată totalmente la voia lor. Un exemplu îl reprezintă jocurile de război. Unii specialiști le consideră necesare, susținând că în acest fel copiii s-ar elibera de agresivitate și de tensiunea pe care aceasta o induce. Alți autori consideră că, dimpotrivă, acest gen de jocuri i-ar predispune pe copii la violență și ar reduce semnificativ empatia acestora cu suferința celorlalți.

Dincolo de aceste considerații teoretice, concluzia care se desprinde în mod evident este aceea că un părinte sau un educator poate argumenta capacitatea de joc a copilului și prin această încurajare constantă, însoțită de o ghidare corespunzătoare, copilul poate obține beneficii reale. Cercetările au relevat, de-a lungul anilor, existența unei legături indubitabile între joc și prezența zâmbetului, râsului și a altor expresii de bucurie.

Copiii care se joacă folosesc mai multe cuvinte și un limbaj mult mai elaborat din punct de vedere sintactic în raport cu cei care nu se joacă suficient. Să luăm în calcul doar cuvintele și expresiile la care un copil recurge atunci când se joacă "de-a zborul cu avionul": bilete de avion, tipuri de avioane, pilot, stewardesă, aterizare, decolare, centură de siguranță, nume de aeroporturi și orașe, etc. Concomitent, copilul care practică acest joc își dezvoltă un simț al ordinii, al secvențialității și al timpului. Avionul nu poate decola atâta timp cât nu a fost alimentat cu combustibil, pilotul sosește,

pasagerii își pun centurile de siguranță, decolarea este aprobată, semnalul este dat. Timpul trece și în același timp avionul aterizează și pasagerii părăsesc avionul. Se realizează în acest fel, o elaborare a spațiului și timpului senzorial, în paralel cu elaborarea timpului și spațiului mintal.

Printre funcțiile jocului se numără și aceea de a asigura o dezvoltare fizică sănătoasă, echilibrată copilului. A ajuta un copil să se simtă bine în corpul său înseamnă a-l sprijini, în fond, să achiziționeze o serie de abilități de bază, necesare întregii sale vieți ulterioare. Copilul care își ține capul plecat, a cărui postură este nesănătoasă sau al cărui corp este rigid ne transmite semnale despre o anumită nesiguranță și un cert inconfort interior. Copilul care este hiperactiv și care pune mâna pe orice apare în raza sa vizuală interiorizează, manifestă pe această cale, o evidentă lipsă de autocontrol. Conștientizarea faptului că mâinile și picioarele, la fel ca și fața și întregul corp, reflectă emoțiile și sentimentele noastre îl poate ajuta pe copil să înțeleagă și să reacționeze adecvat la semnalele faciale și corporale ale colegilor, părinților și educatorilor.

Îmbogățirea zestrei ludice a copilului ar trebui să fie un obiectiv primordial pentru aceștia mai ales în condițiile în care cercetările psihologice și pedagogice demonstrează că fantezia îi poate ajuta pe preșcolari să facă cu succes tranziția către școală, să fie pregătiți și disponibili pentru o învățare eficientă și plină de succes.

Bibliografie

- Amabile, T. (1997). Creativitatea ca mod de viață. București: Editura Știință și Tehnică.
- Bocoș, M.D. (2013). Instruirea interactivă. Iași: Editura Polirom.
- Cojocariu, V.M. (2003). Educație pentru schimbare și creativitate. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- Munteanu, A. (1994). Incursiuni în creatologie. Timișoara: Editura Augusta.
- Piaget, J. (1965). Psihologia inteligenței. București: Editura Științifică.

*Proiectul privind învățământul secundar - ROSE
Subproiectul "Educație pentru viitorul tău" : 2017 - 2023
Echipa de implementare a proiectului*

	Numele și prenumele	Funcția/ Activitatea desfășurată
1.	CIUMACENCO CATERINA	Coordonator de grant
2.	ZIMBILSCHI DORINA	Activități de dezvoltare personală
3.	LEON SANIA	Activități remediale: Limba și literatura română
4.	SCIOTNIC EMANUELA	Activități remediale: Limba și literatura română
5.	SCIOTNIC MARCEL	Activități remediale: Matematică
6.	NUCĂ ANA MARIA	Activități remediale: Matematică
7.	FODOR MONICA	Activități remediale: Biologie
8.	IFRIM LUMINIȚA	Activități remediale: Biologie
9.	CHIRILOV ALINA	Activități remediale: Geografie
10	CIOBANU BEATRIS	Firma de exercițiu
11	CENUȘE ZENOVIA	Firma de exercițiu
12	FODOR MONICA	Firma de exercițiu
13	SCIOTNIC MARCEL	Firma de exercițiu
14	CIOBANU BEATRIS	Activități extracurriculare - Excursii tematice
15	GANEA IONUȚ	Activități extracurriculare - Excursii tematice
16	GANEA IONUȚ	Activități extracurriculare - Activități sportive
17	SERDARU CRISTINA	Activități extracurriculare - Activități sportive
18	CACENCU CRISTINA	Activități extracurriculare - Cercul de teatru
19	CARTACUZENCU CARMEN	Activități extracurriculare - Cercul de teatru
20	MARIN MIȚA	Activități de contabilitate
21	MOCANU JANINA ANCA	Activități de contabilitate
22	IONAȘCU MARIOARA	Activități de secretariat
23	MADAR SORIN	Activități de achiziții

Ecouri

ianie 2023

